

Düşmən Kəlbəcəri atəşə tutdu

Ordumuz adekvat cavab tədbirləri görüb

Mayın 11-i axşam saatlarında Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri dövlət sərhədinin Basarkeçər rayonunun Əzizli və Yuxarı Şorça yaşayış məntəqələri istiqamətində yerləşən mövqelərindən Kəlbəcər rayonunun

Yuxarı Ayırm və Zeylik yaşayış məntəqələri istiqamətində yerləşən Ordumuzun mövqelərini müxtəlif çaplı atıcı silahlardan fasilələrlə atəşə tutub.

Müdafiə Nazirliyindən verilən xəbərə görə, Azərbaycan Ordusunun bölmələri tərəfindən adekvat cavab tədbirləri görüldü.

14 gün əvvəl kanalda batan gəncin meyiti tapıldı

Aprelin 27-si Bərdədə Yuxarı Qarabağ kanalında boğularaq batan gəncin meyiti tapılıb.

Trend-in yerli bürosunun məlumatına görə, Orucov Elməddin Yusif oğlunun meyiti su kanalının Bərdə rayon Ağalı kəndindən keçən hissəsində aşkar edilərək çıxarılıb. Meyit aidiyyəti üzrə təhvil verilib.

Ağdamda əlində sursat partlayan çoban ölüb

Prokurorluq hadisə ilə bağlı araşdırmalara başladı

Ağdamda çoban qoyun otarkən əlində hərbi sursat partlayıb.

Ağdamın Çəmənli kənd ərazi nümayəndəsi Rəbiil Quliyev Trend-in yerli bürosuna bildirib ki, partlayış nəticəsində rayon sakini, 1982-ci il təvəllüdü

Rəşad Bəxtiyarov yaralanıb.

Ağır bədən xəsarətləri alan R.Bəxtiyarov Ağdam Mərkəzi Rayon Xəstəxanasına yerləşdirilib. Lakin onun həyatını xilas etmək mümkün olmayıb.

(səh.2)

№ 82 (5604), 2022-ci il

Qiyməti 40 qəpik

Günəş Şərqdən doğur!

www.sherg.az

13 may 2022-ci il (cümə)

Səsimiz Şuşada ucalır

Mədəniyyət paytaxtında V "Xarıbülbül" Beynəlxalq Folklor Festivalının açılışı olub

Mayın 12-də Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhərində V "Xarıbülbül" Beynəlxalq Folklor Festivalının açılışı olub.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva festivalın açılışında iştirak ediblər. Şuşa şəhərinin 270 illiyi ilə əlaqədar Prezidentin Sərəncamı ilə elan edilən "Şuşa ili"ndə keçirilən V "Xarıbülbül" Beynəlxalq Folklor Festivalı Heydər Əliyev Fondu, Mədəniyyət Nazirliyi və Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu tərəfindən təşkil olunub. Mayın 14-də başa çatacaq sayca beşinci festivala xarici ölkələrdən müxtəlif folklor üslublarında çıxış edən musiqiçilər, rəqs kollektivləri, həmçinin Azərbaycanın müxtəlif regionlarından folklor kollektivləri qatılıblar.

(səh.2)

Tərəflər razılaşıb

Azərbaycan-Ermənistan delimitasiya üzrə komissiyaların görüşü Moskvada keçiriləcək

Azərbaycan və Ermənistanın sərhədlərin delimitasiyası və təhlükəsizliyi ilə bağlı komissiyaların iclasının gələn həftə Moskvada keçirilməsi planlaşdırılır.

APA TASS-a istinadən xəbər verir ki, bu barədə Ermənistan XİN başçısı Ararat Mirzoyan deyib.

"Sizi məlumatlandırmaq istərdim ki, azərbaycanlı həmkarım ilə delimitasiya və sərhəd təhlükəsizliyi komissiyasının yaradılması mövzusunda danışıq. Və deyəsən, Aleksey Overçukla (Rusiya Baş nazirinin müavini) kommunikasiyalarla bağlı 16-17 mayda Moskvada görüş keçiriləcəyinə dair razılıq var. Həmçinin, Moskvada həmin günlərdə delimitasiya və sərhəd təhlükəsizliyi ilə bağlı ikitərəfli görüşün keçirilməsi təşkil olunacaq", - Mirzoyan vurğulayıb.

Nazirlər Düşənbədə bir araya gəldi

Sülh sazişinin imzalanması üçün ən yaxşı imkan yaranıb

Ceyhun Bayramov:
"Biz sülh müqaviləsi üzərində işə başlamağa hazırıq"

Dünən Tacikistanın paytaxtı Düşənbə şəhərində Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin üçtərəfli görüşü keçirilib. Üçtərəfli görüş MDB Xarici İşlər Nazirləri Şurasının iclası çərçivəsində baş tutub. Görüşdə tərəflər, bölgədə mövcud olan vəziyyət və üçtərəfli bəyanatların yerinə yetirilməsi ilə bağlı məsələləri müzakirə ediblər.

Azərbaycan və Ermənistan arasında münasibətlərin normalaşması, o cümlədən dövlət sərhədinin delimitasiya prosesinin başlaması, bütün nəqliyyat və kommunikasiya xətlərinin açılışı, iki dövlət arasında sülh müqaviləsinin razılaşdırılması məsələləri üzrə fikir mübadiləsi aparılıb.

(səh.3)

Rusiyanın sifarişi əngəl ola bilməyəcək

Erməninin generalı da, vətəndaşı da, əsgəri də realılıqla üzləşəcək

Azərbaycanın diplomatik, siyasi, hərbi gücünü görəndən sonra erməni cəmiyyəti Qarabağdan "əlini üzüb".

Digər tərəfdən, bu ölkədə ciddi etirazlar hökm sürür. Hamı bir-birini ittiham edir, işğalçı ölkə xaosun tam içindədir. Şübhəsiz, Koçaryan, Sarkisyan və Vnetyan kimilərin ideyalarını daşıyanlar mürtəce mövqelərini dəyişməyiblər. Amma daha erməni xalqı həqiqəti dərk etməyə başlayıb. Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin keçmiş baş qərargah reisi, general Movses Akopyan Qarabağ məsələsi ilə bağlı açıqlamasını fikirlərini sübutu hesab edib.

(səh.4)

Paşinyanı Kremlə çağırıdılar

Baş nazir mayın 16-da Moskvaya səfər edəcək

Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının (KTMT) sammitində iştirak etmək məqsədi ilə mayın 16-da Rusiyanın paytaxtı Moskva şəhərinə gedəcək.

"Report" xəbər verir ki, bunu Rusiya Prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov bildirib. "Mayın 16-da Moskvada KTMT-nin yaranmasının 30 illiyi ilə bağlı quruma üzv dövlətlərin Zirvə toplantısı keçiriləcək. Bu, liderlər səviyyəsində görüş olacaq. İşgüzar səhər yeməyində liderlər arasında tək-tək görüş keçiriləcək. KTMT-nin baş katibi Stanislav Zasla qurumun indiki sədri Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyanla görüşün yekunlarına dair mətbuat konfransı olacaq", - o qeyd edib.

Daha 4 nəfər koronavirusa yoluxub, ölən olmayıb

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 4 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 11 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan "Şərq"ə verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış şəxslərdən vəfat edən olmayıb.

Azərbaycanda indiyədək ümumilikdə 792 655 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib. Onlardan 782 883 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 9709 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 63 nəfərdir.

Bakıda fəhlə yeni tikilən binadan yığılaraq ölüb

Mayın 12-i saat 16 rədlərində paytaxtın Nərimanov rayonu ərazisində 1993-cü il təvəllüdü Orxan Bəndəliyevin hündürlikdən yığılaraq ölməsi barədə rayon prokurorluğuna məlumat daxil olub.

Nərimanov prokurorluğundan Trend-ə bildirilib ki, ilkin araşdırmalarla müəyyən olunub ki, Nərimanov rayonunda yeni tikilməkdə olan binanın tikintisində fəhlə işləyən Orxan Bəndəliyev iş gören zaman binanın 11-ci mərtəbəsinə ehtiyatsızlıqdan 2-ci mərtəbənin damına yıxılması nəticəsində almış olduğu xəsarətlərdən hadisə yerində ölmüşdür.

Faktla bağlı Nərimanov rayon prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 222.3-cü (tikinti, mədən işlərinin və sair işlərin aparılmasının təhlükəsizlik qaydalarını pozma ehtiyatsızlıqdan zərərçəkmiş şəxsin ölümünə səbəb olduqda) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb.

Kreml geri çəkilməyəcək

Ukraynadakı məğlubiyyəti qəbul etmək Rusiyanın daxilən parçalanması ilə nəticələnə bilər

(səh.3)

"Təklif etdim ki, partiya sədrləri dövlət tədbirlərinə dəvət edilsin"

Arzuxan Əlizadə: "Siyasi dialoq ölkədə demokratikləşməyə və yeni açılıma töhfə verə biləcək davranışdır"

(səh.4)

Mayın 12-də Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa şəhərində V "Xarıbülbül" Beynəlxalq Folklor Festivalının açılışı olub. Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva festivalın açılışında iştirak ediblər. Şuşa şəhərinin 270 illiyi ilə əlaqədar Prezidentin Sərəncamı ilə elan edilən "Şuşa ili"ndə keçirilən V "Xarıbülbül" Beynəlxalq Folklor Festivalı Heydər Əliyev Fondu, Mədəniyyət Nazirliyi və Şuşa Şəhəri Dövlət Qoruğu tərəfindən təşkil olunub. Mayın 14-də başa çatacaq sayca beşinci festivala xarici ölkələrdən müxtəlif folklor üslublarında çıxış edən musiqiçilər, rəqs kollektivləri, həmçinin Azərbaycanın müxtəlif regionlarından folklor kollektivləri qatılıblar. Festivalın açılış konserti Fikrət Əmirov adına Azərbaycan Dövlət Mahnı və Rəqs Ansamblının ifasında "Vətən süitəsi" ilə başlayıb. Sonra Əməkdar artistlər İlkin Əhmədov, Babək Niftəliyev və Səbinə Ərəblinin ifasında "Qarabağ şikəsti"nin sədaları Şuşa dağlarına yayılıb.

Vətən müharibəsində Azərbaycana əsl qardaşlıq dəstəyi göstərən Türkiyəni festivalda Türk Dünyası Musiqi və Xalq Rəqsləri Ansamblı təmsil edir. Ansamblın ifasında "Van yöresi" xalq rəqsi maraqla qarşılanıb. Azərbaycanın Xalq artisti Polad Bülbüloğlu "Çal oyna" xalq mahnısını, "Cəngi" Estrada Folklor Rəqs Ansamblı "Tənzərə", Əməkdar artist Şirzad Fətəliyev və nəfəs alətləri qrupu isə "Turacı" xalq rəqslərini ifa ediblər. Malinin Şeyx Tidiəne Sek etno-caz qrupu "Sanqa Bo" kompozisiyasını, "Pakistan rəngləri" qrupu "Bhanqra" rəqsini, Məltəssə Gürcü Folklor Rəqs Ansamblı "Svanuri" rəqsini təqdim ediblər. Azərbaycan Dövlət Rəqs Ansamblı avar xalq rəqsini, Tunisin "Yuma" dueti "Smek"

mahnısı ilə başa çatıb. Qeyd edək ki, Şuşa şəhərində ilk "Xarıbülbül" festivalı məşhur xanəndə, pedaqoq, Xalq artisti Seyid Şuşinskiyin (1889-1965) 100 illik yubileyi ilə əlaqədar 1989-cu ildə keçirilib. Tədbir həmin ilin mayında - Şuşada xarıbülbülün çiçəklənmə dövründə düzenlənib. İlk festivalda yerli ifaçılarla yanaşı, keçmiş ittifaq respublikalarından Qırğızıstan, Qazaxıstan, Rusiya (Başqırdistan), Litva və Belarusdan da musiqi qrupları iştirak edib. Ümumilikdə 100-ə yaxın qonağın iştirak etdiyi konsertlər Cıdır düzündə qurulmuş 7 məkanda keçirilib. Tədbirin ilk günü Qarabağ atları üzərində yarışlar və güləş yarışları ilə də yadda qalıb. Birinci festivalın tamaşaçıları əsasən Şuşa sakinləri olub. 1990-cı ildən "Xarıbülbül" festivalı beynəlxalq status alıb. İkinci festivala Hollandiya, Almaniya, İsrail və Türkiyədən də folklor qruplarının dəvət edilməsi böyük marağa səbəb olub. Qarabağ münəqqişəsinin başlaması ilə əlaqədar Şuşada ağır vəziyyət yarandıqından əsas konsertlər Ağdamda təşkil edilib. Festivalın bir sıra konsertləri Bərdə və Ağcabəddə də keçirilib. Ümumilikdə ikinci festivalda müxtəlif ölkələrdən 170-ə yaxın nümayəndə iştirak edib. 1991-ci ildə keçirilən III "Xarıbülbül" festivalına 25 ölkədən 300-ə yaxın nümayəndə qatılıb. ABŞ və Avstraliyadan olan rassamlar da festivala təşrif buyurublar. Tamaşaçıların çoxluğu səbəbindən festivalın əsas konsertləri stadionlarda keçirilib. II və III festivalları yekun konsertləri Bakıda indiki Heydər Əliyev Sarayında təşkil olunub. Dördüncü festival 1992-ci il mayın 15-də başlamalı, o zamanadək keçirilənlərin ən möhtəşəmi olmalı idi. Dünyanın 30-dan çox ölkəsindən 500 nəfərin iştirakı nəzərdə tutulmuşdu. Lakin həmin ilin 8 mayında Şuşa şəhəri Ermənistan hərbi birləşmələri tərəfindən işğal edildiyindən "Xarıbülbül" festivalını burada təşkil etmək mümkün olmayıb. Festival yalnız qısa müddətdə Ağdam şəhərində, İmarət

kompleksində keçirilib. Şuşada "Xarıbülbül" Beynəlxalq Folklor Festivalı mədəniyyət paytaxtımızın 28 il sürən işğaldan azad edilməsindən sonra bərpa olundu. Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı 29 ildən sonra yenə doğmalarını, qonaqlarını qarşıladı. 2021-ci il mayın 12-13-də Şuşanın Cıdır düzündə Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı ilə keçirilən sayca IV festivalın ilk günündə milli rəqs, muğam sənəti təqdim olunub. Azərbaycanın müxtəlif regionlarını və milli azlıqları təmsil edən folklor

kollektivlərinin konsertləri keçirilib, müxtəlif illərdə Şuşada lentə alınmış Azərbaycan xanəndələrinin ifalarından ibarət videoçarxlar nümayiş etdirilib. Festivalın ikinci günündə Azərbaycan bəstəkarlarının klassik musiqi əsərləri təqdim olunub. Konsertdə Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestrinin və Azərbaycan Dövlət Xoru, həmçinin tanınmış vokal ifaçıları və digər solistlər çıxış ediblər.

İsmayıl

Paşinyan səmimiyyətdən uzaq olduğunu göstərir

XİN Ermənistan Baş nazirinin ittihamlarına cavab verib

"Ermənistan Baş nazirinin Niderlandın Klingendayl Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunda çıxışı zamanı Azərbaycana qarşı səsləndirdiyi əsassız iddialar, o cümlədən humanitar məsələlərlə bağlı həqiqətdən uzaq ittihamlar, Ermənistan rəhbərliyinin iki dövlət arasında münasibətlərin normalaşması məsələsində səmimiyyətdən uzaq olduğunu göstərir".

Bunu Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Leyla Abdullayeva Ermənistan Baş naziri N.Paşinyanın Niderlandın Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunda çıxışı zamanı səsləndirdiyi fikirləri şərh edərkən deyib.

Birinci növbədə, xatırladıq ki, Azərbaycan öz ərazilərini işğaldan azad edib bu ərazilərdəki mina problemini, o cümlədən həm 30 ilə yaxın davam edən işğal müddətində sistemlik şəkildə, həm də üçtərəfli bəyanat imzalandıqdan sonra əraziləri tərk edərkən Ermənistan tərəfinin məqsədyönlü şəkildə minaları basdırdığını, minaların bölgədə insan həyatına ciddi təhdid doğurduğunu və beləliklə də mina xəritələrinin Azərbaycana təqdim edilməsi üçün Ermənistana təzyiq edilməsi məsələsini dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırdığı zaman, əvvəlcə Ermənistan tərəfi ümumiyyətlə, mina xəritələrinin mövcudluğunu inkar edirdi. Daha sonra isə beynəlxalq ictimaiyyətin bu məsələdə mövqeyi ilə üzleşən Ermənistan mina xəritələrini hissə-hissə Azərbaycana təqdim etdi və vətəndaşlarımız müəmmadi olaraq, o cümlədən Ermənistan tərəfinin xəritələri təqdim etməsindən, habelə iki dövlət liderinin Brüssel görüşündən sonra da mina qurbanına çevrilirlər. Bu ilin yalnız aprel ayında baş vermiş 9 hadisə nəticəsində 10 nəfər minalardan xəsarət alıb.

30 ilə yaxın Ermənistan tərəfindən dar-madağın edilən əraziləri hazırda Azərbaycan rılən xəritələrin dəqiqliyi isə 25% təşkil edib. Ümumiyyətlə, Ermənistan tərəfindən mina xəritələrinin təqdim edilməsini humanitar jest kimi qələmə vermək yanlışdır, çünki bu, üçtərəfli bəyanatın imzalanmasından sonra Ermənistanın beynəlxalq humanitar hüquq öhdəliyi idi.

Üçtərəfli bəyanat imzalandıqdan bu günədək eksəriyyəti mülki şəxs olmaqla, 219 nəfər mina qurbanı olub. Əfsuslar olsun ki, vətəndaşlarımız müəmmadi olaraq, o cümlədən Ermənistan tərəfinin xəritələri təqdim etməsindən, habelə iki dövlət liderinin Brüssel görüşündən sonra da mina qurbanına çevrilirlər. Bu ilin yalnız aprel ayında baş vermiş 9 hadisə nəticəsində 10 nəfər minalardan xəsarət alıb.

30 ilə yaxın Ermənistan tərəfindən dar-madağın edilən əraziləri hazırda Azərbaycan

yenidən qurur, bərpa edir. Onilliklər ərzində torpaqlarından didərgin düşən insanların evlərinə geri qayıtmasını təmin etmək üçün gecə-gündüz iş görürlər. Lakin bu ərazilərdəki geniş miqyaslı mina problemi köçkünlərin öz evlərinə tez qayıtmasına ciddi təhdid doğurur. Bunun yeganə səbəbkəri isə Ermənistanın 30 il ərzində həyata keçirdiyi işğalçı siyasət və dağıdıcı, pozucu fəaliyyətdir.

Belə olduğu halda, Ermənistan Baş nazirinin Azərbaycanı humanitar addımlar atmaqda, saxlanılan erməni əsilli şəxsləri qaytarmamaqda ittiham etməsi yersiz və əsassızdır. Ermənistan rəhbəri yaxşı olardı ki, öncə Azərbaycan ərazilərinə qanunsuz şəkildə daxil olan erməni əsilli diversantların Azərbaycanda saxlanma səbəbini anlasın.

Sözsüz ki, humanitar məsələlər sülh gəldiyinin önəmli tərkib hissəsini təşkil edir və məhz buna səbəbdən Azərbaycan hər zaman humanizim prinsiplərini öz fəaliyyətində rəhbər tutub, hətta 44 günlük müharibə zamanı və müharibə sonrası birtərəfli qaydada humanitar addımlar atıb. Lakin, Ermənistan tərəfi nəhayət başa düşməlidir ki, sülh üçün sadəcə danışmaq yox, hərəkət etmək lazımdır.

Lakin, Ermənistan Baş nazirinin Azərbaycan qarşı hələ də əsassız iddialarla çıxış etməsi, bu ölkənin sülh üçün hərəkətə keçmək istəyini ciddi sual altına alır.

MEDIA-nın "ADA" Universiteti ilə birgə təşkil etdiyi silsilə seminarlar başa çatıb

11 may tarixində Medianın İnkişafı Agentliyi (MEDIA) ilə ADA Universitetinin birgə imzaladığı əməkdaşlıq memorandumu çərçivəsində dövlət sektorunda fəaliyyət göstərən qurumların mətbuat xidmətlərinin rəhbərləri, ictimaiyyətlə əlaqələr üzrə məsul əməkdaşları üçün təşkil edilən "Media və kommunikasiya siyasəti medianın gözü ilə" mövzusunda silsilə seminarların bağlanması mərasimi keçirilib. Seminarları uğurla bitirən 40 iştirakçıya sertifikatlar təqdim edilib.

Trend xəbər verir ki, iki həftə davam edən silsilə seminarlarda yerli və xarici mu?taxəssislər tərəfindən media ilə əlaqələrin qurulması, kommunikasiya strategiyalarının səmərəli şəkildə işlənilməsi, ənənəvi və sosial media ilə işə proaktiv yanaşaraq daha

keyfiyyətli ictimai məzmunun yaradılması mövzularında çıxışlar, interaktiv mu?zakirə sessiyaları təşkil olunub.

Seminarların bağlanış mərasimində iştirakçılar təəssüratlarını bölüşərək əldə etdikləri biliklərin gələcək fəaliyyətlərinə faydalı olacağını bildiriblər.

Qeyd olunan seminarlar ötən il ərzində dövlət qurumlarının media subyektləri ilə əməkdaşlığının genişləndirilməsi və qarşılıqlı kommunikasiya əlaqələrinin təkmilləşdirilməsi, eləcə də müasir media mühitində ictimaiyyəti məlumatlandırma mexanizmlərinin daha səmərəli qurulması məqsədilə mətbuat katibləri üçün ADA Universiteti ilə birgə təşkil edilən silsilə seminar və təlimlərdən əldə edilən uğurlu təcrübəyə əsaslanaraq həyata keçirilib.

Ağdamda əlində sursat partlayan çoban ölüb

Prokurorluq hadisə ilə bağlı araşdırmalara başladı

Ağdamda çoban qoyun otararkən əlində hərbi sursat partlayıb.

Ağdamın Cəmənlı kənd ərazi nümayəndəsi Rəbil Quliyev Trend-in yerli bürosuna bildirib ki, partlayış nəticəsində rayon sakini, 1982-ci il təvəllüdlü Rəşad Bəxtiyarov yaralanıb.

Ağır bədən xəsarətləri alan R.Bəxtiyarov Ağdam Mərkəzi Rayon Xəstəxanasına yerləşdirilib. Lakin onun həyatını xilas etmək mümkün olmayıb.

Ağdam prokurorluğundan verilən məlumata görə, aparılmış araşdırmalarla kənd-təsərrüfatı fəaliyyəti ilə məşğul olan Rəşad Bəxtiyarovun rayonun Cəmənlı kəndi ərazisində silah-sursatın partlaması nəticəsində aldığı xəsarətlərdən ölməsi müəyyən edilib. Hazırda faktla bağlı Ağdam rayon prokurorluğunda araşdırma aparılır.

Dənizin səviyyəsi öyrəniləcək

Rusiya və Azərbaycan alimləri Xəzəri tədqiq edəcəklər

Rusiya və Azərbaycanın elmi təsisatları Xəzər regionunda tədqiqatlar sahəsində əməkdaşlığı gücləndirəcək.

Trend bildirir ki, müvafiq saziş mayın 11-də

Moskvada "Xəzər dialoqu" Beynəlxalq Assambleyası çərçivəsində imzalanıb.

Saziş Rusiya, Azərbaycan və Xəzər regionunun digər ölkələrində yerləşən təşkilatlar arasında elmi, texnoloji, innovasiya və təhsil sahələrində beynəlxalq əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi istiqamətində qarşılıqlı fəaliyyəti nəzərdə tutur.

Bura, həmçinin birgə tədqiqatlar, Xəzər dənizinin səviyyəsinin öyrənilməsi, Rusiya və Azərbaycanın sularında ekoloji monitorinq məsələləri daxildir.

Sazişin həyata keçirilməsi üçün məsləhətləşmələrin aparılması, eləcə də ekspert qruplarının yaradılması, elmi-texniki əməkdaşlıq məsələlərinə həsr olunmuş informasiya və analitik materialların buraxılması, internet resurslarının və çap nəşrlərinin inkişafı nəzərdə tutulur.

Tahir Əmiraslanov vəzifəsindən azad edilib

Onun yerinə Orxan Fikrətoğlu təyin olunub

Milli Kulinarıya Mərkəzinin baş direktoru Tahir Əmiraslanov vəzifəsindən azad edilib.

APA xəbər verir ki, bu vəzifəyə tanınmış teleaparıcı Orxan Fikrətoğlu təyin edilib.

Dövlət Turizm Agentliyi faktı APA-ya təsdiq edib. Agentlikdən APA-nın sorğusuna cavab olaraq bildirilib ki, ötən aydan Azərbaycan Milli Kulinarıya Mərkəzinin baş direktoru vəzifəsinə Orxan Fikrət oğlu Sadiqov təyin olunub.

Nazirlər Düşənbədə bir araya gəldi

Sülh sazişinin imzalanması üçün ən yaxşı imkan yaranıb

Ceyhun Bayramov: “Biz sülh müqaviləsi üzərində işə başlamağa hazırıq”

İsmayıl Qocayev

Dünən Tacikistanın paytaxtı Düşənbə şəhərində Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin üçtərəfli görüşü keçirilib. Üçtərəfli görüş MDB Xarici İşlər Nazirləri Şurasının iclası çərçivəsində baş tutub. Görüşdə tərəflər, bölgədə mövcud olan vəziyyət və üçtərəfli bəyanatların yerinə yetirilməsi ilə bağlı məsələləri müzakirə ediblər.

Azərbaycan və Ermənistan arasında münasibətlərin normallaşması, o cümlədən dövlət sərhədinin delimitasiya prosesinin başlaması, bütün nəqliyyat və kommunikasiya xətlərinin açılışı, iki dövlət arasında sülh müqaviləsinin razılaşdırılması məsələləri üzrə fikir mübadiləsi aparılıb. Tərəflər, bölgədə sülh və təhlükəsizliyin təmin olunması naminə əldə edilmiş razılaşmaların icrasının vacibliyi vurğulanıb.

“Nəqliyyat-kommunikasiya xətlərinin açılması işində irəliləyiş yoxdur”

Azərbaycanın Xarici İşlər naziri Ceyhun Bayramov deyib ki, Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin üçtərəfli

görüşü əldə edilə biləcək irəliləyişləri müzakirə etmək üçün yaxşı fürsətdir: “Biz sülh müqaviləsi üzərində işə başlamağa hazırıq. İnənirəm ki, bugünkü görüş, təmasların davam etdirilməsi bu mövzuda müzakirələrin davam etdirilməsinə müsbət təsir göstərəcək”. XİN başçısı eyni zamanda nəqliyyat-kommunikasiya xətlərinin açılması işində irəliləyiş olmadığını vurğulayıb.

Qeyd edək ki, Düşənbədə MDB Xarici İşlər Nazirləri Şurasının toplantısı çərçivəsində Azərbaycanın Xarici İşlər naziri Ceyhun Bayramov əvvəlcə rusiyalı həmkarı Sergey Lavrovla ikitərəfli görüş keçirib. Daha sonra Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan XİN başçıları arasında üçtərəfli görüş başlayıb. Ceyhun Bayramov Lavrovla Ermənistanla normalaşma prosesini müzakirə edib. Nazirlər, iki ölkə arasında münasibətlərin müxtəlif istiqamətlər üzrə inkişafı məsələlərini müzakirə ediblər. Bölgədəki cari vəziyyət ətrafında fikir mübadiləsi aparan tərəflər, sülh və təhlükəsizliyin təmin olunması üçün imzalanmış üçtərəfli bəyanatların tam icrasının vacibliyini bir daha vurğulayıblar. Azərbaycan və Ermənistan arasında münasibətlərin normalaşması istiqamətində addımların atılmasının əhəmiyyəti

qeyd edilib. Tərəflər, həmçinin regional və beynəlxalq təhlükəsizlik gündəliyinə daxil olan məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıblar.

“Rusiya-Azərbaycan münasibətləri keyfiyyətcə yeni mərhələyə yüksəlib”

Rusiya Xarici İşlər naziri Sergey Lavrov bildirib ki, vəziyyətə ümumi baxış keçirmək, prezidentlərin qoyduğu konkret tapşırıqların necə yerinə yetirildiyinə baxmaq üçün istənilən məkan çox dəyərlidir. Lavrov Ceyhun Bayramovla görüşünün iki ölkənin münasibətlərinin keyfiyyətcə yeni mərhələyə - müttəfiqlik səviyyəsinə çatdığı zamanda keçirildiyini deyib: “Qeyd etmək istərdim ki, bu il diplomatik münasibətlərin 30 illiyini qeyd edirik. Yaxın vaxtlarda bir çox parlaq tədbirlərin keçirilməsi, Rusiya-Azərbaycan sənədlər toplusunun çapa hazırlanması gözlənilir”.

“Moskva Ermənistan-Azərbaycan əlaqələrinin normallaşmasında maraqlıdır”

Lavrov bildirib ki, Rusiya Cənubi Qafqazın sülh, davamlı inkişaf və ıfıranviti zonasına çevrilməsində maraqlıdır: “Ümid edirəm ki, bugünkü görüş liderlərimizin müəyyən etdiyi yolla irəliləməyə imkan verəcək”. Rusiya XİN başçısı vurğulayıb ki, Moskva tərəflər arasında etimadın artırılmasında və Ermənistan-Azərbaycan əlaqələrinin tam normalaşması üçün şərait yaradılmasında maraqlıdır.

“XİN rəhbərlərinin növbəti görüşü Moskvada olacaq”

Ermənistan XİN başçısı Ararat Mirzoyan deyib ki, Azərbaycan və Ermənistanın sərhədlərin delimitasiyası və təhlükəsizliyi ilə bağlı komissiyaların iclasının gələn həftə Moskvada keçirilməsi planlaşdırılır. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan-Ermənistan delimitasiya üzrə komissiyaların görüşü Moskvada keçiriləcək: “Azərbaycanlı həmkarımla delimitasiya və sərhəd təhlükəsizliyi komissiyasının yaradılması mövzusunda danışmışıq. Deyəsən, Aleksey Overçukla (Rusiya Baş nazirinin müavini) kommunikasiyalarla bağlı 16-17 mayda Moskvada görüş keçiriləcəyinə dair razılıq var. Həmçinin, Moskvada həmin günlərdə delimitasiya və sərhəd təhlükəsizliyi ilə bağlı ikitərəfli görüşün keçirilməsi təşkil olunacaq”.

Kreml geri çəkilməyəcək

Ukraynadakı məğlubiyyəti qəbul etmək Rusiyanın daxilən parçalanması ilə nəticələne bilər

Aygün Tahir

ABŞ Senatının Silahlı Qüvvələr Komitəsində keçirilən “Dünya miqyasında təhdidlər” iclasına qatılan ABŞ Kəşfiyyat Birliyinin bir nömrəli şəxsi Avril Haynes 24 fevraldan bəri davam edən Ukrayna müharibəsi ilə bağlı açıqlama verib.

ABŞ-in Milli Kəşfiyyat (DNI) direktoru Avril Haynes bəyan edib ki, Rusiya Prezidenti Vladimir Putin Ukraynada “uzunmüddətli müharibəyə” hazırlaşır.

Putinin Ukraynada nə etmək istədiyini ilə bağlı sualı cavablandıran Haynes “Ruslar orada (Donbassda) uğur qazansalar belə, bu vəziyyət müharibəni bitirməyəcək. Prezident Putinin Ukraynada öz məqsədlərinə çatmaq üçün Donbassda qazansalar belə uzunmüddətli müharibəyə hazırlaşdığını hesab edirik” deyib.

Rusiyanın ilkin hərbi məqsədlərinə çatma bilmədiyini ifadə edən Haynes diqqətini paytaxt Kiyevidən Donbass bölgəsinə çevirdiyini vurğulayıb. O bildirib ki, qarşıdakı 1-2 ay çox həlledici olacaq, ruslar hərbi sayərlərini Donbass bölgəsində artıracaq. Putinin strateji hədəfləri yəqin dəyişməyib.

Avril Haynes Putinin yalnız Rusiya dövləti

üçün ekzistensial təhlükə hiss etdiyi halda nüvə silahına müraciət edə biləcəyini hesab etdiklərini, lakin yenə də ehtiyatlı və diqqətli davranışlarını diqqətə çatdırıb.

Bu arada Ukrayna hakimiyyəti də Rusiyanın ölkənin şərqində hücumlarını davam etdirdiyini bildirib.

Mövzu ilə bağlı “Şərq”ə danışan siyasi şərhçi Turab Rzayevin fikirlərinə görə, Ukraynadakı məğlubiyyəti qəbul etmək Rusiyanın daxilən parçalanması ilə nəticələne bilər: “Rusiya dayansa belə, Ukrayna Donbass uğrunda mübarizə aparacaq. Belə olan halda rusların sona qədər döyüşməyəcəyi də bəlli deyil. Ona görə, rəsmi Moskva geri çəkile bilmez,

cəbhəni genişləndirməyə məcburdur.

Müharibəni genişləndirə, Moldovaya və digər ölkələrə hücumu mümkündür. Rusiya da münaqişədə ciddiliyini göstərmək üçün taktiki nüvə silahından istifadəyə əl atar. Moldovanın, Azərbaycanın, Qafqaz ölkələrinin adının çəkilməsi heç də xoş deyil. Rusiya Azərbaycan-Türkiyə strateji müttəfiqliyini, Qarabağdakı nəticələri nəzərə alıb ölkəmizə hücumla cəhd göstərməz. Moldova ilə plan real görünür”.

Politoloq bildirib ki, Dnestryanıda hərəkətlənmə var. Rusiya Qara dənizin şimal zolağını, Kırımın sonra Odessa, ardınca Moldovani ələ keçirməyə çalışacaq:

“Ancaq Moldovaya hücum Rumıniya ilə toqquşma deməkdir. Onlar eyni millətdir, qorunma ilə bağlı müqavilələri mövcuddur. Rumıniya NATO üzvüdür. Rumıniya ilə toqquşma NATO ölkələrinin münafiqşəyə girməsinə yol açar. Azərbaycana hücum isə Türkiyənin reaksiyası ilə nəticələnməz.

Ümid edirəm ki, Rusiya xam xəyallarından əl çəkib, bütün fikrini Ukraynaya doğru cəmləyəcək”.

Rusiya Qarabağda müxtəlif senarilər düşünür

Azərbaycanın Rus icması səsinə çıxarmalıdır

Rusiya Qarabağda “rus icması” kartını yənidən aktuallaşdırır. ilin əvvəlində “Vahid Rusiya” partiyasının üzvü, “rus icması” layihəsində aparıcı fiqur rolunu oynayan Vitali Milanovun Qarabağda qanunsuz səfəri ilə rəsmi Bakının Moskvaya etiraz məktubundan sonra proses arxa plana keçmiş kimi görünürdü.

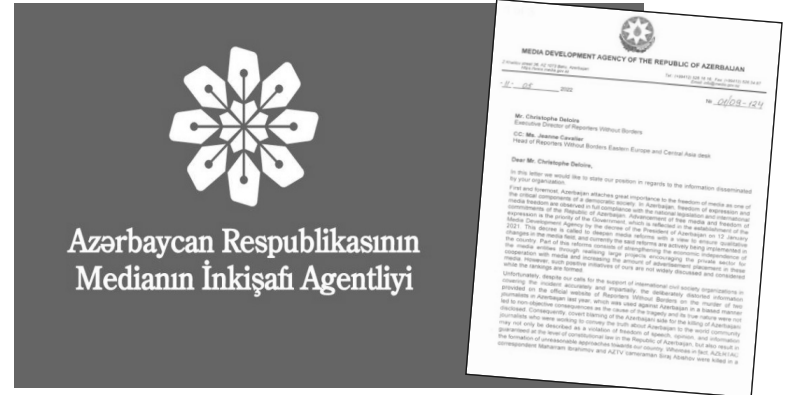
Lakin qondarma “rus icması”nın “rəhbəri” Aleksandr Bordova baş separatçı Arai Arut-

yunyanla görüşü təhlükəli senarinin davam etdiyini göstərir. Ekspertlərə görə, qondarma “rus icması” layihəsində separatçıların və Moskvanın öz planları var. Separatçılar “rus icması” və “rus dili” üzərindən gələcək mövcudluqlarını Moskvanın təminatı altına almasına çalışır. Terrorçu Arai Arut “Rusiya Mədənyyət Evləri”nin açılması istiqamətində işlərin getdiyi haqda açıqlaması da buna hesablanıb.

Siyasi şərhçi Asif Nərimanlı “Şərq”ə bildirib ki, Rusiya Qarabağda mövcudluğunu davam etdirməyin müxtəlif senarilərini düşünür. Xüsusilə ermənilərlə yanaşı, “rusları qorumaq” əsasları da hazırlanır. Ekspertə görə, bu, mümkün sülh sazişindən sonrakı dövrə hazırlıqdır: “Rusiya Brüssel razılaşmasının praktiki mərhələdə işləməsinə qarşı addımlar atmaqla özünün “hakim vasitəçiliyini” qorumağa çalışsa da, bölgənin gələcəyi üçün sülh sazişinin qaçılmaz olduğunu da anlayır. Rus masasında imzalanan üçtərəfli razılaşmaların işləməsi baxımından da bu, baş

tutmalıdır. Onu da anlayır ki, Qarabağa “status”un verilməsi faktiki sıradan çıxıb. Bundan sonra bölgədə “erməni icması” və “Azərbaycan icması” arasında münasibətlərin qurulması adı ilə daha uzun müddətə qalmaq perspektivi mümkün ola bilər. Bura “rus icması”nın da əlavə edilməsi Moskvanın planını gücləndirəcək amildir. Rəsmi Bakı Moskvaya Azərbaycan ərazisində ikinci “rus icması”na ehtiyacın olmadığını izah etməlidir. Bu prosesdə Azərbaycanın Rus icmasının üzünə də böyük iş düşür. İcma Bordova “qara siyahı”ya salmalı, onlardan olmadığını elan etməlidir. Qarabağdakı rus əsilli olanlarla işləməlidir. Rusiya rəhbərliyinə Azərbaycan ərazisinə ikinci icmanın yaradılmasını qəbul etmədikləri haqda müraciət ünvanlamalıdır. İkinci icmanın yaradılmasının əsas icma ilə münasibətlərdə problemə yol açdığını anlatmalıdır. Azərbaycanın Rus icması Qarabağda qondarma “rus icması” layihəsi dövryyəyə salından indiyə qədər hələ də heç bir reaksiya verməyib”.

İsmayıl Qocayev

Azərbaycan Respublikasının
Mediann İnkişafı Agentliyi

MEDIA "Sərhədsiz Reportyorlar" təşkilatına məktub ünvanlayıb

Medianın İnkişafı Agentliyi “Sərhədsiz Reportyorlar” təşkilatına məktub ünvanlayıb.

Agentlikdən “Şərq”ə verilən məlumata görə, məktubda Təşkilatın “2022-ci il Dünya Mətbuat Azadlığı İndeksi”nə münasibət bildirilərək, demokratik cəmiyyətin mühüm komponentlərindən biri olan media və ifadə azadlığının ölkə qanunvericiliyi və beynəlxalq öhdəliklərə uyğun olaraq tam təmin edildiyi, medianın inkişafının dövlətin prioritet fəaliyyət istiqaməti olduğu vurğulanıb.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq Sərəncamı əsasında Medianın İnkişafı Agentliyinin yaradılması, media işlətlərinin dərinləşdirilməsi, özəl sektorun media ilə əməkdaşlığa cəlb edən böyük layihələrin reallaşdırılması, media subyektlərinin iqtisadi müstəqilliyinin gücləndirilməsi qeyd edilərək, müvafiq beynəlxalq reytinglər tərtib edilərkən bu müsbət təşəbbüslərin nəzərə alınmamasından təəssüf hissi keçirildiyi bildirilib.

Bildirilib ki, 2021-ci ildə “Sərhədsiz Reportyorlar” Təşkilatının rəsmi veb-saytında xidməti vəzifələrini yerinə yetirərək ermənilərin Kəlbəcər rayonuna basdırdıqları minaya düşərək həlak olan jurnalistlərlə bağlı məlumatın təhrif edilərək təqdim edilməsi, faciənin əsl səbəbi və mahiyyətinin açıqlanmaması, həmin məlumatın qərəzli olaraq Azərbaycanın əleyhinə istifadə edilməsinə imkan yaradıb və

əsassız yanaşmaların formalaşması ilə nəticələnib.

“2022-ci il Dünya Mətbuat Azadlığı İndeksi” ilə əlaqədar Təşkilatın Şərq Avropa və Mərkəzi Asiya şöbəsinin rəhbəri xanım Janna Kavelyenin “Amerikanın Səsi” beynəlxalq multimedia xəbər təşkilatına müsahibəsində səsləndirdiyi fikirlər, o cümlədən Azərbaycanın yeni reytingini əsaslandırmaq üçün irəli sürülən arqumentlər özlüyündə tutarlı əsaslara söykənmir və müvafiq indeks Azərbaycanda media azadlığının vəziyyəti ilə bağlı obyektiv reallığı əks etdirmir.

Məktubda “Media haqqında” Qanunun müvafiq maddələri bir daha izah edilir, Azərbaycanla jurnalist fəaliyyətinə görə heç kəmin həbs edilmədiyi vurğulanır və istənilən sahədə inkişafın qarşılıqlı hörmətə, konstruktiv əməkdaşlığa, bütün tərəflərin obyektiv, qərəzsiz yanaşmasına əsaslanmalı olduğu bildirilir: “İnanırıq ki, bir neçə mənbədən, o cümlədən bizim mənbələrdən istifadə edilməsi “Sərhədsiz Reportyorlar” Təşkilatının təqdim etdiyi xəbərlərin və hesabatların dəqiqliyini, obyektivliyini və etibarlılığını artıracaq, ixtilafa yol açan halları aradan qaldıracaqdır”.

Məktubun sonundan bir daha qeyd edilir ki, Medianın İnkişafı Agentliyi “Sərhədsiz Reportyorlar” Təşkilatı, eləcə də media sahəsində fəaliyyət göstərən digər təşkilatlarla dialoqa hazırdır.

Ukraynanın işğalı yeni reallıqlar yaradıb

Finlandiya NATO-ya üzv qəbul edilsə, bu amilin özü Kremlin regional siyasətinin növbəti məğlubiyyəti olacaq

Finlandiya NATO-ya üzv olacağını rəsmən elan edib. Finlandiya tərəfsiz Skandinaviya ölkəsiydi. Ancaq Rusiyanın Ukraynaya hücumu ilə ciddi hazırlyq vəziyyətinə keçib.

Rusiya isə bu iki ölkəyə NATO-ya qoşulmaması barədə xəbərdarlıq edib və ölkəni texniki hərbi cavabla hədələyib. Rusiya hərbi aliansı bir müdafiə ittifaqı olaraq qalır. NATO-ya üzvlüyü üçün tələb olunan kriteriyalardan birini, demokratik sisteme sahib olmaq şərtini ödəyir. ABŞ quru qoşunlarının Avropa bölməsinə rəhbərlik etmiş, təqaüddə olan general-leytenant Ben Hodges Finlandiyanın quruma qoşulmasının müsbət olacağını fikrindədir: “Bu ölkə hərbi vəziyyətdən çox yaxşı vəziyyətdədir. Bacarıqlı və müasir ordular var, səfərbərlik sistemi çox yüksək səviyyədədir. Finlandiya da aparılan bir araşdırmanın nəticələrinə görə, ölkənin 62 faizi bu hərbi birliyə qoşulmağın tərəfdarıdır. Coğrafi olaraq, Finlandiyanın mövqeyi NATO-nun müdafiə sahəsində çox əhəmiyyətli bir boşluğu doldurur və Rusiya ilə ittifaqın sərhəddini iki dəfə artırır. Finlandiya Prezidenti Sauli Niinistö də vurğulayıb ki, NATO-ya üzvlük heç kime qarşı yönəlməyib. Prezident ölkəsinin təhlükəsizlik təminatının hakimiyyətin ən vacib hədəfi olduğunu, bu istiqamətdə vaxtında və müvafiq addımlar atıldığını deyib. O, NATO-ya üzvlüklə bağlı hökumətin rəsmi təsdiqinin vaxtında və məntiqli şəkildə düşünülərək verilən qərar olduğunu deyib: “NATO-ya üzvlüklə Finlandiya öz təhlükəsizli-

yini maksimum dərəcədə gücləndirir. Bu, heç kime qarşı deyil. Aliyanın üzvü kimi Finlandiya təbii olaraq bütün cəmiyyətin təhlükəsizliyinə töhfə verəcək”. O diqqətə çatdırıb ki, Rusiya Finlandiyanın sərhəd qonşusudur və belə olaraq da qalacaq. Prezident əlavə edib ki, NATO-ya üzvlüklə Skandinaviya regionunda əlaqələr daha da yaxınlaşır: “Rifah, demokratiya və insan haqları ilə yanaşı, Skandinaviya modeli “təhlükəsizlik” məfhumu ilə daha da tanınacaq”. O, bunun tarixi qərar olduğunu vurğulayıb. NATO Baş katibi Yens Stoltenberg də bildirib ki, Finlandiyanın NATO-ya üzvlüyü hamar və sürətli olacaq. Onun sözlərinə görə, Finlandiyanın təşkilat üzvlüyü həm alyansı, həm də Finlandiyanı gücləndirəcək. Baş katib əlavə edib ki, yetkin demokratiya ya malik Finlandiya NATO-nun ən yaxın tərəfdaşlarından biridir, Avropa ittifaqının (AI) üzvüdür və Avro-Atlantik təhlükəsizliyə mühüm töhfə verən bir ölkədir.

Politoloq Elxan Şahinoğlu bildirib ki, uzun onilliklər neytral siyasətə üstünlük verən Finlandiya Ukraynadakı işğalçı müharibə fonunda NATO-ya üzv qəbul edilsə, bu amilin özü Kremlin regional siyasətinin növbəti məğlubiyyəti olacaq: “Çünki Finlandiya (AI) üzvlük heç kəmişdə SSRİ, sonrakı illərdə isə Rusiya ilə münasibətləri gərginləşdirməmək üçün NATO-ya üzv olmurdular. Rusiyanın Ukraynaya qarşı işğalçı müharibəsi yeni reallıqlar yaradıb. Rusiya ilə əməkdaşlıqdan uzaqlaşmaq və bu dövrlərdən özünü qorumaq istəyənlərin sayı artır”.

İsmayıl

"Təklif etdim ki, partiya sədrləri dövlət tədbirlərinə dəvət edilsin"

Arzuxan Əlizadə: "Siyasi dialoq ölkədə demokratikləşməyə və yeni açılıma töhfə verə biləcək davranışdır"

İsmayıl Qocayev

Siyasi dialoq prosesləri çərçivəsində Prezident Administrasiyasının şöbə müdiri Ədalət Vəliyevin siyasi partiya sədrləri ilə görüşləri 2 ildir davamlı şəkildə təşkil olunur. Növbəti görüş ötən gün Azərbaycan Milli İstiqlal Partiyasının (AMİP) sədri Arzuxan Əlizadə ilə keçirilib. Görüşdə şöbə müdiri Ədalət Vəliyev dünyada cərəyan edən geosiyasi proseslərin ölkədə siyasi həmrəylik mühitinin qorunmasını şərtləndirdiyini xüsusi vurğulayıb.

Qeyd olunub ki, bilavasitə milli maraqlara cavab verən məsələlərdə siyasi partiyalarla əməkdaşlıq ölkədə reallaşan siyasi dialoqun prioritet istiqamətlərindən biridir. Bəyan edilib ki, Azərbaycana qarşı aparılan informasiya təcridatları ilə mübarizədə siyasi partiyaların bütün potensialları səfərbər olunmalıdır. 1992-ci ildə yaradılmış Azərbaycan Milli İstiqlal Partiyasının geniş beynəlxalq əməkdaşlıq əlaqələrinə malik olduğunu qeyd edən şöbə müdiri bildirib ki, Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılmasında mövcud əlaqələrdən səmərəli şəkildə istifadə olunmalıdır. Görüşdə digər məsələlərlə yanaşı, İkinci Qarabağ müharibəsində qazanılmış Qələbədən sonra regionda yaradılmış yeni reallıq mövzusu da geniş müzakirə olunub. Vurğulanıb ki, dayanıqlı inkişaf naminə iqtidar-müxalifət münasibətlərinin mehız konstruktiv əməkdaşlıq formatında inkişaf olunması üçün qarşılıqlı sayələr artırılmalıdır.

Görüşlə bağlı "Şərq"ə danışan Azərbaycan Milli İstiqlal Partiyasının sədri Arzuxan Əlizadə ölkəmizdə yeni siyasi konfiqurasiyanın formalaşmasını yüksək qiymətləndirib. Partiya sədri bu prosesin demokratik dəyərlərin möhkəmləndirilməsi, siyasi mədəniyyətin yüksəlməsinə xüsusi dəstək olduğunu bildirib. O, ölkədə bütün siyasi qüvvələrin ümummillət məsələlərində, dövlətçiliyin möhkəmlənməsində bir güc kimi olmasının vacibliyini qeyd edib: "2019-cu ilədək Prezident Administrasiyasındakı siyasətlə bağlı müvafiq şöbə demək olar ki, partiyalarla işləməyib. Amma Ədalət Vəliyevin rəhbərlik etdiyi şöbə yaradıqdan sonra partiyalarla təmaslar quruldu. Belə görüşləri vacib sayır və davamlı olmasına pozitiv yanaşırdıq. Çünki son dönəmlər cəmiyyətdə belə bir fikir formalaşırdı ki, siyasi partiyalarla görüşlər davamlı keçi-

rilir. Ancaq göründüyü kimi siyasi partiyalarla mütəmadi görüşlər təşkil olunur. Hazırda fərqli dövr yaşayırdıq. Hər zaman bəyan etmişik ki, ölkə daxilindəki problemləri həll etmək üçün masa arxasına oturmaq, ortaqlar müzakirələr aparmaq lazımdır. Hakimiyyətlə siyasi cəməat arasında dialoq mühiti qurulmalı və inkişaf etdirilməlidir. Bununla bağlı təkliflərimiz də olub. Ötən gün baş tutan növbəti görüş zamanı da təkliflərimizi dilə gətirmişik. Nəzərə çatdırım ki, keçən müddət ərzində təkliflərimiz arasında qəbul edilənlər olub. Bunu xüsusi olaraq vurğulamaq lazımdır. Təbii ki, həllini gözləyən məsələlər də var. Qərara alındı ki, təmaslar daha intensiv olsun. Həmçinin, bildirildi ki, müxtəlif məsələlərlə bağlı siyasi partiyalar öz təkliflərini irəli sürsünlər".

A.Əlizadə vurğulayıb ki, siyasi partiyaların ictimai nəzarət funksiyasına cəlb olunmasını təklif edib: "Vurğuladım ki, mərkəzi və yerli icra hakimiyyətləri orqanlarının yanında fəaliyyət göstərən ictimai Şuralarda siyasi partiyaların da yer alması çox faydalı olar. Dövlət başçısı Azərbaycanda fəaliyyət göstərən siyasi partiya sədrlərini hər bayramda təbrik edir. Bu da yeni ənənədir. Görüşdə təklif etdim ki, siyasi partiya rəhbərlikləri dövlət tədbirlərinə dəvət edilsin və bu məsələ protokola salınsın. Artan dinamika ilə gedən münasibətlər ümumi işimizin xeyrinədir. Ölkədə demokratikləşməyə və yeni açılıma töhfə verə biləcək davranışdır. Davamlı olacaqsız, dövlətimizin daha da demokratikləşməsinə, siyasi münasibətlərin inkişafına və şəffaf idarəetməyə mühüm təkan və dəstək verəcək".

Rusiyanın sifarişi əngəl ola bilməyəcək

Erməninin generalı da, vətəndaşı da, əsgəri də reallıqla üzləşəcək

Aygün Tahir

Azərbaycanın diplomatik, siyasi, hərbi gücünü gördəndən sonra erməni cəmiyyəti Qarabağdan "əlini üzüb".

Digər tərəfdən, bu ölkədə ciddi etirazlar hökm sürür. Hamı bir-birini ittiham edir, işğalçı ölkə xaosun tam içindədir. Şübhəsiz, Koçaryan, Sarkisyan və Vanetsyan kimilərin ideyalarını daşıyanlar mürəccə mövqelərini dəyişməlidir. Amma daha erməni xalqı həqiqəti dərk etməyə başlayıb. Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin keçmiş baş qərargah rəisi, general Movses Akopyanın Qarabağ məsələsi ilə bağlı açıqlamasını fikirlərimizin sübutu hesab edə bilərik. O qeyd edib ki, Qarabağla bağlı Ermənistan tərəfindən artıq heç kim, heç nə soruşmur.

Erməni generalın açıqlamasını "Şərq"ə şərh edən politoloq Sədrəddin Soltanın sözlərinə görə, 44 günlük müharibə problemi həllinə qovuşdurub. Artıq belə bir münəqişə yoxdur: "Müharibədən sonra Nikol Paşinyanın yenidən baş nazir seçilməsi erməni cəmiyyətinin Qarabağ adlı məsələdən yorulduğunun göstəricisidir.

Revanşist Koçaryan, Sarkisyan,

vanetsyanlar Rusiyanın tapşırığı ilə mövzunu gündəmə gətirməyə say göstərilir. İndi yalnız Ermənistan və Azərbaycan arasında münasibətlərinin normalaşması, sülh sazişinin imzalanması əhəmiyyət daşıyır. Regionda 3-3 formatında, Azərbaycan, Ermənistan və Türkiyə arasında əlaqələrin yaxşılaşması, kommunikasiya xətlərinin açılması, sərhədlərin müəyyənəşməsi məsələsi diqqət mərkəzindədir. Ermənistan üçün illərdir, söylenilən vədlərin xülyə olduğu çoxdan təsdiqlənib. Erməni ziyalılar, xalq hər şeyi anlayır. Hətta razılıq verməyənlər belə münəqişənin bitdiyini başa düşürlər".

Politoloq qənaətinə, erməni-nin generalı da, vətəndaşı da, əsgəri də reallıqla üzləşəcək: "Aprelin 6-da Brixel görüşündə Azərbaycanın təklif etdiyi 5 baza prinsipi əsas istiqamət idi. Tərəflər bir-birinin ərazi bütövlüyünü tanıyacaq, hörmət edəcək, əməkdaşlıq və s. gerçəkləşəcək. Uydurmalar, Ermənistanda 24 il əvvəlki hadisələrin yenidən dirçəlməsi, təcridatı, xüsusilə, Rusiyanın sifarişidir. Hadisələri sür mətbuatı daha çox təbliğ edir. 2020-ci ilin noyabrın 10-da Ermənistanın imzaladığı kapitulyasiya aktı bunu bir daha isbatladı".

Elnur Rüstəmov: "Bu insanlar niyə intiharı seçir, çünki sabahını görmür. Sabaha ümitsizdir. Bəs cəmiyyət nə edir? Heç nə! Cəmiyyət bu mesajları dinləmir, görməzdən gəlir. Biganəliklə intihar arasında düz mütənəsiblik var"

Ölkədə bir gündə 8 intihar, bir də intihara cəhd hadisəsi baş verib. Müxtəlif təbəqənin insanlarıdır onlar. Müxtəlif yaş qruplarına aiddirlər, müxtəlif peşələrə sahibdirlər, işsizli də var, zabiti də, tələbəsi, şagirdi, uşağı, gənci də... Səbəblər də bir o qədər müxtəlifdir.

Ailə dramından başlamış sevgi macərası, maddi sıxıntıdan ruhi düşkünlüyünə və sairə qədər. İntihar hadisələri o qədər artıb ki, qohum-əqraba, dost-tanış arasında bədbəxt hadisələr baş verdiyini görürük. İntiharlar qonşuluqda, heyətimizdə, hətta kəndərdə artıb.

Nə etməliyik? Problemi köklü həll etmək mümkün deyilsə, bəlkə qabaqcıl tədbirlərə üstünlük verilməlidir? "Rəngarəng" intiharları, biz də müxtəlif peşə sahibləri ilə müzakirə etməyə çalışdıq.

Psixoloq Elnur Rüstəmov "Şərq"ə açıqlamasında mühüm amillərə toxundu:

- İntiharlara yanaşma fərqlidir artıq. Klassik yanaşma tərz belə idi ki, intihara cəhd edənlər əsasən tənhalər, ahi və orta yaşlı insanlar, hansısa ağır xəstəliyə tutulmuş şəxslərdir. İntihar edənlərlə bağlı 30 il əvvəlki təsnifatlaşdırmada bunlar qeydə alınır. Ancaq bu gün intihar yaşı çox gəncləşib, hətta "uşaqlaşmış". Bu gün yeniyetmələr, gənclər, hətta uşaqlar intihar edir. Bunlar adətən, heç bir fiziki problemi, fiziki qüsuru olmayan insanlardır. Tənha da deyillər, ailədə böyüyüblər. Vizual olaraq biz onları tənha görmürük. Belə olan halda başqa mənzərə ortaya çıxır. Bu gün vəziyyət 30 il əvvəlkindən çox fərqlidir. Müqayisə aparanda nə görürük; informasiya bolluğu, psixoloji problemlər, stress, ailəxətili münasibətlər, ziddiyyətlər, zərərli verdilər... 30 il əvvəl indiki qədər boşanma faktları varmı? Xeyr. Zərərli veridilərdən əziyyət çəkənlər də indiki qədər deyildi. 30 il əvvəlki intiharlarla indikilərin fərqi həm də maddi durumu yaxşı, normal, hətta yüksək olan insanların da intihar etməsidir. İntihar hadisələri dünyanın hər yerində artır. İntihar statistikasına görə ilk sıralarda Avropa ölkələridir. Hollandiya, Norveç, İs-

veç... Bunlar iqtisadi baxımdan inkişaf etmiş ölkələrdir. Bu ölkələrdə intihar edənlər aclıqdan, işsizlik-

dən, yoxsulluqdan intihar etmirlər. Onların başqa qayğıları var. Onları intihara sürükləyən səbəb ruhi, mənəvi tənhalıqlardır. Yoxsulluq insanı öldürdüyü kimi, var-dövlət də insanın sonunu yaxınlaşdırır bilir. Maddi durumu yaxşı olan insanlar arasında intihar hadisələri baş verirsə, deməli, səbəbi tək-cə iqtisadi çətinliklərdə, sosial sıxıntılarda axtarmamalıyıq. Bəli, onlar da səbəblərdən biridir, amma əsas səbəb deyil.

E.Rüstəmov qeyd etdi ki, insanlar arasında ünsiyyətin, həssaslığın itməsi, həssaslıq, biganəliyinə artması intiharları şərtləndirir:

- İntihar edənlərin bir qismi əvvəllər də intihara cəhd etmiş insanlardır. Onlar əvvəlcə cəmiyyətə mənşəli ötürür: "bezməmiş, bu nə həyatdır, ölsəm bundan yaxşıdır"... Bu insanlar niyə intiharı seçir, çünki sabahını görmür. Sabaha ümitsizdir. Bəs cəmiyyət nə edir? Heç nə! Cəmiyyət bu mesajları dinləmir, görməzdən gəlir. Biganəliklə intihar arasında düz mütənəsiblik var. İnsanlar arasında həssaslığın itməsi intiharları şərtləndirir. İnsanları biganəlik öldürür.

E.Rüstəmov profilaktik tədbirlərin görülməsini vacib sayır:

- Hər hansı intihar hadisəsi baş veribsə, istintaq orqanları araşdırıb, əsl səbəbini müəyyənləşdirməlidir. "Ailə məsələsidir", deyib keçmək olmaz. Bu gün bir ailədə baş verən hadisənin səbəbləri bilinməsə, sabah o biri ailədə təkrarlanacaq. Media da intiharın detallarını işıqlandırmamalıdır. Sosial şəbəkələrdə, xəbər saytlarında çılpəqlığı ilə tirajlanan intihar xəbərləri, əksinə, intihara təşviq edir. Xəbərlərin belə çılpəq şəkildə yayılması ölümü adılşdırır. Bu, bö-

yük təhlükədədir və böyük problemdir.

Sosioloq Lalə Mehralı da dövrümüzdə intihar mənzərələrinin dəyişdiyini bildirdi:

- Yaradılsından özü bəri hər dövrdə intiharlar olub. Lakin indiki kimi olmayıb. İndi insanlar ölməyi yaşamıqdan üstün tutur. Xüsusən qaziləri, müharibə iştirakçıları çox incidirlər. Mən qazilərdən bir neçəsinin əlillik probleminin həlli ilə məşğul olmaşam deyə, vəziyyətin necə olduğunu bilirəm. Bunu intihara cəhd edənlər arasında qazinin olması xəbərinə görə xatırladıram. Qazilərin xəstəliyini düzgün qeydə alırmı, kəllə-beyin travmasını "psixoloji problem" kimi qeyd etdirlər. Buna görə də onlara əlillik təyini edilməsində problem yaranır. Müharibə dəhşətini yaşamış insanı elə bir həddə çatdırırlar ki, çıxış yolunu intiharda görür. Bu, intiharın yalnız bir səbəbidir. Tələbələr, abituriyentlər intihar edir. Çünki o qədər yükləniblər, həm tədris prosesində, həm də ailədə, valideynlər tərəfindən psixoloji olaraq bu ağırlığı daşıya bilmirlər. Çox zaman intiharların iqtisadi, sosial təərəfləri önə çəkilir. Hesab edirəm ki, biz intiharların mənəvi-psixoloji təərəflərini müzakirə etməliyik. Bu problem 1-2 seminar, konfrans keçirməklə həll olunması məsələ deyil. Kompleks yanaşma tələb edilməlidir. Ətrafımızda baş verən hadisələr, efir, ailə, bizi əhatə edən cəmiyyət-bunların hamısına ümumi, kompleks yanaşma olmalıdır. Televiziyalarda zərərli proqramlar, uşaq və gənclərin mənəvi aşınmasına səbəb olacaq verilişlər yığıdırılmalıdır. Mediada intihar xəbərləri tirajlan-

Lalə Mehralı: "Televiziyalarda zərərli proqramlar, uşaq və gənclərin mənəvi aşınmasına səbəb olacaq verilişlər yığıdırılmalıdır"

mamalıdır. Deyək ki, sosial şəbəkələrlə mübarizə aparmaq çətindir, hətta bəzən hesab edilir ki, mümkün deyil. Mən bu fikirlə razı deyiləm. Valideyn uşaq üzərində nəzarəti düzgün təşkil etsə, onu zərərli informasiyalardan qoruya bilər. Uşaqların faydalı məşğulluğu təmin edilməlidir. Bu gün körpələrdən başlamış məktəb yaşlı uşaqlara qədər, yeniyetmələr, gənclər də daxil hamı "Tik-Tok"dadı. Nəyə baxırlar, nə izləyirlər? Gülməli hadisələrlə yanaşı, orda sonu faciələrə səbəb ola biləcək videolar da paylaşırlar. Ana niyə körpə balasının əlinə smartfon verir ki, o da

hər cür zərərli videoya baxsın? Ola bilər, valideynin fiziki imkanı çatmır uşağa daim nəzarət etməyə, işləyir və sair. Anaca hesab edirəm ki, valideynlər məsuliyyət hissini artırıb, övladlarına daha çox zaman ayırsalar, intiharların sayı da azalar.

Şair-publist Aqşin Yenisey "Şərq"ə açıqlamasında intiharların qarşısının necə alın biləcəyindən danışdı:

- Dünya Səhiyyə Təşkilatının hesabatına görə, son 50 ildə intiharların sayı 60 faiz artıb, bu gün hər 40 saniyədə bir adam intihara cəhd edir. Texnikən, yüz il əvvəl tarixdə ilk dəfə intihar statistikasını araşdırıran fransız sosioloq Emili Drukheym qərara gəlmişdi ki, intihar bütün hallarda sosial hadisədir. Yəni intiharlarda heç də qatıl qurbanın özü deyil, qatıl cəmiyyətdir, icmadır, ailədir, dost çevrəsidir, sevgili-canandır və s. Fransız şairi Nerval sevgili qızın başqasının arvadı olduğunu görünce özünü asmışdı. Ona görə də intiharın günahını təkə fərdin iradi zəifliyinin, yaxud psixoloji cəsarətinin ayağına yazmaq düzgün deyil. İntiharda həmişə qatıl olan qarşı tərəf var. Məsələn, Drukheym intiharda ailənin nə dərəcədə səbəbkar olduğunu araşdırarkən statistik məlumatlar belə bir gərəqliyi göstərdi ki, böyük, yeni çoxuşaqlı, itli-pişikli ailələrdə özüünü öldürmək istəyənlərin faiz nisbəti kiçik ailələrlə müqayisədə çox aşağıdır. Bu da o deməkdir ki, doğmalıq münasibətlərinin genişliyi intiharın önünü kəsən başlıca amillərdən biridir. Sosiologiyaya "Orta statistik insan" (homme moyen) anlayışını gətirən belçikalı alim Adolf Kettle də intiharı cəmiyyətin cinayəti hesab edir. Sosial filosof Tomaş Masarik (o, həm də keçmiş Çexoslovakiyanın ilk prezidenti idi) isə

Aqşin Yenisey: "Azərbaycan kimi üçüncü dünya ölkələrində intihar edən insanlar daha çox cəhəlin qurbanı olurlar. Həyatda rast gəldikləri, yaxud özünü saldıqları bataqlıqdan çıxmaq haqqında heç bir bilgiyə sahib deyillər"

intiharda cəmiyyəti deyil, mədəniyyəti günahlandırır. İntihar professoru Dürkheym intiharların şəkkiz yüzə yaxın səbəbi içindən axırıncı yərə sosial problemləri, birinci yərə eqoistik intiharları qoyur. Fərd üzvü olduğu ailədən, cəmiyyətdən, icmadən, dost çevrəsindən, yaxud sevgilisindən diqqətsizlik gördükdə ikisindən birini cəzalandırmaq fikrinə düşür, bəzən ikisini birdən cəzalandırır. Yəni bizim intiharı daha çox sosial problemlərə bağlamağımız kökündən yanlışdır. Bu gün inkişaf etmiş Norveç, Yaponiya, Cənubi Koreya kimi ölkələrdə intihar edənlərin sayı sosial bataqlıqda yaşayan, məsələn, Əfqanıstanda intihar edənlərin sayından qat-qat çoxdur. Biz sosiologiya elminə yuxarıdan aşağı baxdığımız üçün intihar səbəblərinin statistikasını ilə heç kim maraqlanmır. Ona görə özümü-zü daha çox nə üçün öldürdüyümüzü bilmirik. Mənim fikrimcə, Azərbaycan kimi üçüncü dünya ölkələrində intihar edən insanlar daha çox cəhəlin qurbanı olurlar. Həyatda rast gəldikləri, yaxud özlərini saldıqları bataqlıqdan çıxmaq haqqında heç bir bilgiyə sahib deyillər. Buna görə də üzleşdikləri hər öləri depressiya intiharla nəticələnir. Ölməyə can rahatlığı kimi baxır bizim insan. Ümumiyyətlə, biz kortəbii mühitdə, qanunauyğunsuzluq girdabında yaşayırdıq. İnsanlara seksual azadlıq açılmalı olan peçimiz özü bu azadlıqla ifşa olunanda dözmür, intihar edir. İnsanları intihardan çəkindirməli olan psixoloqumuz hansısa bir məişət problemi ilə üzleşincə kəndirə əl atır. Hətta bizim intihar səbəblərimiz də dünya standartlarına cavab vermirlər.

Mələhat Rzaeva

Tarix təkrarlanır

Koçaryan tərəfdarları Paşinyanı devirmək üçün “uyğun” vaxt seçiblər

Terrorçu, qaniçən Robert Koçaryanın sağ əllərindən sayılan Samvel Karapetyan Xankəndinin mərkəzində 4 gəncə odlu silahdan atəş açıb. Məlumatla görə, məlum olayla bağlı cinayət işi qaldırılıb. Xatırlatmaq yerinə düşər ki, S.Karapetyan erməni cəmiyyətində cani və Robertin cəlladlarından biri kimi tanınır.

Məşhur mart 2008-ci il hadisələri zamanı Karapetyan özünün birbaşa rəhbərliyi ilə 20 nəfərlik qrupu həmin vaxt Prezident iqtidərinin zirzəmisində gizlətməmişdi. 1 mart mitinqləri zamanı məhz həmin dəstənin üzvləri müxalifətin, o cümlədən Ter-Petrosyan və Paşinyanın tərəfdarlarına atəş açmışdı. Görünən odur ki, atəş açmaqda və terrorla xüsusi təcrübələri olan Robert Koçaryan, Samvel Karapetyan, Serj Sarkisyan bezi xarici dairələrdən uzun müddətdən sonra aldıkları xeyir-dua ilə Nikol Paşinyana qarşı genişmiqyaslı təzyiqə start veriblər.

Politoloq Zaur Məmmədov vurğulayıb ki, İrəvanda, Gümrüdə, Üçkil-sədə və s. regionlarda davam etməkdə olan aksiyalar Xankəndiyə də təsirsiz ötürülməyəcək. Ekspertə görə, yaxın vaxtlarda revanşist qüvvələrin məqsədlərinə çatmayacağına təqdirdə, Qarabağdakı ermənilər arasında da bölgü aparacağına istisna deyil: "Bəzi iddialara görə, Ro-

Ekspert: "Ermənistandakı hadisələr sülh prosesinə ziyan vura bilər"

bert yaxın ətrafı vasitəsilə Arutyunyan-dan mövqe nümayiş etdirməyi tələb edib. Samvel Karapetyan tərəfindən açılan atəş də separatçılar arasında da vəziyyətin yaxşı olmadığını, Ermənistandakı siyasi mübarizənin yaxın vaxtlarda Xankəndidə daha ciddi şəkildə hiss ediləcəyindən xəbər verir. Bu xüsusda, istisna etməyərək, hətta əminəm ki, son günlərdə Kelbəcər istiqamətində Azərbaycan ordusuna qarşı törədilən təxribatın arxasında mart ayında Fərruxlu kəndindəki təxribatda olduğu kimi məhz Koçaryan dayanır. Bununla Koçaryan və onun komandası "sərhəddəki mümkün uğursuzluq" fonunda Paşinyanın iqtidamyyəti qarşısındakı reytinqini cəlxalamaq istəyir. Bu təcrübə yeni deyil, bundan əvvəl sülhməramlıların müvəqqəti yerləşdik-

ləri ərazidəki təxribat nəticəsində Paşinyana ciddi şəkildə təzyiqlər edilmişdi. Hətta Paşinyan sülhməramlıları günahlandıran bəyanatlar da vermişdi. Hazırda müəyyən dövlətlər və müxalifət Paşinyanı devirmək üçün "uyğun" vaxt seçiblər. 1998-ci ildə olduğu kimi bu dəfə də Azərbaycan və Ermənistan arasında ciddi danışıqların gəldiyi bir vaxtda Robert Koçaryan keçmiş təcrübəsini ikinci dəfə reallaşdırmaq və legitim hakimiyyəti kürsüdən qovmaq iddiasına düşüb. Tarix yenidən təkrarlanır. Sadəcə, indi Ter-Petrosyanın yerinə Paşinyandır. Radikal müxalifətin arxasında isə elə həmin xarici dairələr və daxildəki qaniçən sosial bazadır".

Z.Məmmədova görə, Ermənistandakı hadisələr sülh prosesinə ziyan vura bilər: "Ermənilər əmin olmalıdır ki, Paşinyanın mövcud vəziyyət fonunda özünə götürdüyü öhdəliklərə əməl etməməsi və ya yeni gələcək hakimiyyətin "öhdəlikləri biz götürməmişik, xain Paşinyan götürüb" kimi mümkün iddiaları - yeni müharibəni labüd edəcək. Ermənistan və Rusiya dövlətləri Üçtərəfli Bəyanatın tərəfləri kimi üzərlərinə götürdükləri öhdəlikləri yerinə yetirmədikləri təqdirdə Azərbaycan xarici siyasət istiqamətləri ilə bağlı ciddi qərarlar qəbul edəcək".

İsmayıl Qocayev

Füzuli daha müasir şəhər olacaq

Yenidənqurma məskunlaşma prosesinin gözəniləndən daha tez olacağından xəbər verir

ğaldan azad olunan ərazilərimizdə ikinci ağıllı kənd də Füzuli şəhərinin yaxınlığında yerləşən Dövlətyarlı kəndində inşa ediləcək. Əminliklə söyləmək olar ki, 50 minlik sakini olacaq Füzuli şəhəri gözəniləndən daha qısa müddətdə yenidən bərpa olunub məskunlaşmağa hazır olacaq.

Millət vəkili Vüqar Bayramov bildirib ki, son təməlqoymalar bir daha təsdiq edir ki, Füzuli rayonu artıq yeni bərpaquruculuq işlərinə qədəm qoyub. Deputatın sözlərinə görə, Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı dünyada ən qısa müddətdə inşa edilən hava limanlarından biridir: "Hava Limanı beynəlxalq standartlara uyğun olaraq qurulan və beynəlxalq uçuşları həyata keçirəcək hava limanıdır. Füzuli rayonunun nəqliyyat və logistik infrastrukturunun formalaşdırılması istiqamətində də işlər intensiv şəkildə həyata keçirilir. Hora-

diz-Ağbəd dəmir yolu xətti, eləcə də Horadizlə Zəngilanı birləşdirəcək avtomobil yolu, o cümlədən Füzuli-Hadut, Füzuli-Şuşa Zəfər yollarının inşa edilməsi mühüm göstəricilərdir. Bu, ondan xəbər verir ki, işğaldan azad edilmiş torpaqlarımız çox qısa zamanda bərpa və yenidənqurma mərhələsinə qədəm qoyub. Bərpa və yenidənqurmanın daha intensiv şəkildə aparılması məskunlaşma prosesinin gözəniləndən daha tez olacağından xəbər verir. Füzuli şəhəri öz tarixində bütövlükdə yeni mərhələyə qədəm qoyur. Biz gülüşün və həyatın uzun zamandır işğalda qalan Füzuliyə yenidən qayıtdığını görəceyik. Füzuli artıq yeni və müasir standartlara uyğun olaraq qurulan bir şəhər olacaq. Bu da təbii ki, Qarabağın həyata yenidən və daha tez qayıdacağı anlamına gəlir".

İsmayıl Qocayev

Ankara Asiyanı yenidən fəth edir

“Obrazlı desək, Türkiyə üç qitədə jandarma funksiyasını yerinə yetirəcək”

İsmayıl Qocayev

"Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan və Qazaxıstan Prezidenti Kasım Jomart Tokayev arasında ikili və genişşəxslə görüş keçirildi". Bu barədə Beynəlxalq Münasibətlər və Diplomatiya Araşdırmaları Mərkəzinin sədri Samir Hüseynov deyib.

Analitik bildirib ki, Türkiyə və Qazaxıstan arasında ümumi həcmi 1 milyard dollardan artıq olan sənədlər imzalanıb: "Tərəflər arasında müxtəlif sahələrdə əhatə edən 15 sənəd, o cümlədən, strateji münasiblik haqqında sənəd imzalandı. Sənədlər hər iki ölkə arasında siyasi, iqtisadi, hərbi, mədəni və strateji sahədə əməkdaşlığın daha da dərinləşdirilməsi və şəxələndirilməsi nəzərdə tutur. Nəzərə almaq lazımdır ki, 2022-ci ilin yanvar ayının əvvəlində Qazaxıstanda sosial zəmində başlayan etiraz aksiyaları qısa vaxtda ölkənin bir neçə şəhərini bürüdü və Tokayev bu aksiyaları yatırmaq üçün Rusiyanın başçılıq etdiyi KTMT qüvvələrini köməyə çağırırdı. Əlbəttə, həmin vaxt eksser analitiklər hesab edirdilər ki, Qazaxıstanda baş verənlər onun türkdillli dövlətlərlə, xüsusilə də Türkiyə ilə münasibətlərinə zərbə vuracaq. Amma baş verən proseslər onu göstərir ki, vəziyyət heç də o yöndə cərəyan etmir. Əksinə, Qazaxıstan Ukrayna məsələsində Rusiyaya dəstək verməklə yanaşı həm də Türkiyə ilə münasibətləri ən yüksək səviyyəyə qaldırmaq niyyətində olduğunu açıq şəkildə ortaya

qoymuş oldu. Sual yaranır ki, Rusiya ilə həm Gömrük İttifaqında, həm KTMT-də, həm Avrasiya İttifaqında birgə olmasına baxmayaraq, Qazaxıstanı belə cəsarətləndirən amillər haradan qaynaqlanır? Təbii ki, burada ilk ağıla gələn Rusiyanın Ukraynada apardığı uğursuz işğalçılıq müharibəsidir. Digər tərəfdən son zamanlar Türkiyənin regionda və dünyada artan nüfuzudur. Burada Türkdillli Dövlətlər Təşkilatını yaddan çıxarmaq mümkün deyil".

S.Hüseynov qeyd edib ki, gözəniləndir ki, yeni dünya düzənində Rusiyanın nüfuzunun daha çox olduğu regionlarda, xüsusilə də Mərkəzi Asiyada əldəyişimi baş verəcək və onu Türkiyə əvəz edəcək: "Obrazlı desək, Türkiyə üç qitədə jandarma funksiyasını yerinə yetirəcək. Bu isə o deməkdir ki, Türkiyə həm Avropa-da, həm Asiyada, həm də Afrikada getdikcə daha da güclənəcək.

Rusiyanın tədricən çəkildiyi regionlarda isə yeni strateji hədəf uğrunda mübarizə güclənəcək. Burada isə Türkiyənin yeni rəqibi Çin ola bilər. Nəzərə alsaq ki, Çinin də Qazaxıstanda güclü nüfuzu var, o zaman Qazaxıstan uğrunda yeni mübarizənin Türkiyə və Çin arasında gedəcəyi daha çox real görünür. Çin Mərkəzi Asiyada yumşaq güc kimi iqtisadi rıçaqlardan istifadə etdiyi halda, Türkiyə həm siyasi, həm iqtisadi, həm mədəni, həm də dini rıçaqlardan istifadə edir".

Sanksiyalar Kremli çökdürüb

Rusiya Ukraynadan qoşunlarını çıxarmasa belə məğlub olacaq

Rusiya Təhlükəsizlik Şurasının rəhbəri-nin müavini Dmitri Medvedyev NATO ilə Rusiya arasında potensial münasibətə ehtimalının artdığını bildirib. O bildirib ki, Ukraynaya silahla təmin etmək bu ehtimalı artırır. Bu da nüvə müharibəsinə çevrilə bilər. Bu isə hamı üçün fəlakətli senaridir:

"NATO ölkələrinin Ukraynaya silahla doldurması, onun qoşunlarının Qərb texnikasından istifadəyə öyrədilməsi, muzduların göndərilməsi və alyans ölkələrinin bizim sərhədlərimizə yaxın təlimlər keçirməsi hərbi alyansla birbaşa və açıq münasibətə ehtimalını artırır". Medvedyev vurğulayıb ki, xarici analitiklərin NATO-nun Rusiya ilə müharibəsinə bağlı bitib-tükənməyən söhbətləri sənəkmək bilmir. Xatırladaq ki, ötən gün Rusiya rəhbəri Vladimir Putin də sərt açıqlamaları gündəmə gətirilmiş, Kreml rəhbərinin genişmiqyaslı və uzunmüddətli müharibəyə hazırlandığı deyilmişdi. Ümmümiyyətlə, 9 may paradından sonra Moskvanın müəyyən addımlar atacağı iddia olunurdu. Ancaq hələlik heç bir hərəkətilik müşahidə olunmur.

Politoloq Azər Qasımov "Şərq"ə bildirib ki, Qərb heç vaxt Rusiyanın Ukraynaya hücum edəcəyini ağına getirmirdi. Ekspertə

göre, ABŞ və Avropa ölkələri bu senarini imkansız sayırdılar:

"Qərb müharibə ehtimalını zaman-zaman müzakirə etsə də, Putinin belə ağılsızlıq edəcəyini gözəlmirdi. Moskvanın hərbi paradada səfərbərlik və ya Ukraynaya rəsmi müharibə elan edəcəyi iddia edilse də, bu, baş vermədi. Əslində, bunun obyektiv səbəbləri var idi. Rusiya belə addımla indiyə kimi deyilən "hər şey plan üzrə gedir" yalanını isbat etmiş, vəziyyətin pis olduğu gerçəyini sübut etmiş olardı. Görünən odur ki, Moskva hələ ki, bunlarsız müharibəni davam etməyə qərarlıdır. Rusiyanın Ukraynaya işğalı nəticəsində Qərb öz istəyinə nail oldu. Rusiya Qərbin əlindədir. Qərb isə Ukraynaya hərbi poliqona çevirmək üçün nə lazımdır-

sa edəcək. Məqsəd Rusiyanı Ukrayna bataqlığına daha çox batırmaqdır".

Analitikin fikrincə, Rusiya Ukraynadan qoşunlarını çıxarmasa belə məğlub olacaq: "Sanksiyalar Putin rejiminin belini bükəcək. Rusiya üçün həqiqətən də ağır və çətin günlər başlayır. Rusiyanın belə bir ordu ilə ciddi irəliləyiş etmək şansı çox azdır. Böyük itkilər hesabına nəyəse nail olmaq məğlubiyyət he-

sab olunur. Rusiyanın son anda nüvə silahına əl atacağı ehtimalı mümkün variantdır. Amma bu, elə də sadə məsələ deyil. Rusiyanın 3-cü dünya müharibəsinə səbəb olması da realıqdan uzaqdır. Çünki rusların hərbi potensialı qlobal savaş çıxartmağa uyğun deyil. Müharibənin genişlənməsi Putin Rusiyanın sonunu daha tez gətirir. İnanmıram ki, Putin Ukraynaya hücum etməkdən daha ağılsız bir addıma el atar. O, hər şeydən öncə canını çox istəyən adamdır. Koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar aldığı qeyri-adi tədbirlər bunu isbatlayır. Bu baxımdan, Putinin son anda məğlub olub geri çəkilməyi realıqı ən mümkün sonluqdur. Rus xalqının bunu necə qəbul edəcəyi isə çox maraqlı olacaq".

İsmayıl Qocayev

Özünə əmin olan peşəkar müəllimlərin əndişəsi yoxdur

Müəllimlərin sertifikatlaşdırılması prosesinə başlanılır. Təhsil Nazirliyindən verilən məlumata görə, iyun ayından etibarən dövlət ümumi təhsil müəssisələrində işləyən təhsilverənlər mərhələli şəkildə sertifikatlaşdırılacaq:

"Təhsilverənlərin sertifikatlaşdırılmasının keçirilməsində məqsəd ümumi təhsil müəssisələrində pedaqoji və idarəetmə fəaliyyəti ilə məşğul olan, ali və orta ixtisas təhsilində məlik təhsilverənlərin peşəkarlıq səviyyələrinin və peşə yararlılıqlarının yoxlanılması, onların peşəkar inkişafına nail olmaq və təlim ehtiyaclarını öyrənməkdir.

Təhsilverənlərin sertifikatlaşdırılması prosesi üzrə hazırlıqlara iyun ayında, test imtahanı mərhələsinə isə avqust ayının sonlarında başlanılması nəzərdə tutulur.

Sertifikatlaşdırmanın nəticələri təhsilverənlərin karyera inkişafında və əməyinin stimullaşdırılmasında nəzərə alınacaq. Üzrlü səbəblərdən sertifikatlaşdırılmağa iştirak etməyən və ya sertifikatı üçün tələb olunan minimum balı toplaymayan şəxslər 1 il müddətində iş yerini saxlanılmaqla, təkrar sertifikatlaşdırılmağa iştirak etmək hüququna məlik olacaqlar".

Qeyd edək ki, məsələni sosial şəbəkələrdə müzakirə edən müəllimlər arasında sərtli-

Bütün təhsilverənlərin sertifikatıdan keçirilməsi təqdirləyici haldır

kətləşdirilmənin əleyhinə olanlar vardı. Onlar həmkarlarını sertifikatıya imtahanlarını boykot etməyə çağırırdı.

Təhsil eksperti Qoşqar Məhərrəmov isə hesab edir ki, sertifikatıya pedaqoji işçinin, müəllimin öz ixtisasını hansı səviyyəyə biləcəyini müəyyənləşdirəcək. O, "Şərq"ə açıqlamasında deyib ki, sertifikatıya imtahanlarının keçirilməsi müəllimlər üçün gözənilən bir qərardır. Uzun müddətdir bu barədə müzakirələr gedirdi:

keçirilməsi təqdirləyici haldır. Öz biliyindən əmin olan müəllimlərin narahatçılıq keçirməsinə və narazılıq bildirməsinə elə də ciddi səbəb görmürəm. Amma elə müəllimlər var ki, tədris etdiyi fənn üzrə baza biliklərinə belə sahib deyil. Sertifikatıya da məhz həmin müəllimlərin aşkarlanması və təhsil sisteminə uzaqlaşdırılması üçün vacib məsələdir. Təbii ki, oxuyub-öyrənmək üçün onlara bir il möhlət verilməsində fayda var".

Şəymən

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

**Azərbaycan Respublikasının
dünya birliyinə inteqrasiyası,
region ölkələri və digər
dövlətlərlə, beynəlxalq
təşkilatlarla əməkdaşlığının
inkişaf etdirilməsi;**

**Azərbaycan Avropa İttifaqı (Aİ) ilə
bərabərhüquqlu tərəfdaşlığa əsaslan-
nan münasibətlərin inkişafında ma-
raqlıdır. Ölkəmiz 2009-cu ildən bəri Aİ
ilə Şərq Tərəfdaşlığı (ŞT) proqramı
çərçivəsində ikitərəfli və çoxtərəfli for-
matda əməkdaşlıq edir. Aİ Azərbayca-
nın ən böyük ticarət və ixrac
tərəfdaşdır. İdxal tərəfdaşları sırasın-
da Aİ 2-ci yerdə dayanır.**

Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə
11 iyul 2018-ci il tarixində Brüssel şəhə-
rində sənəd üzrə danışıqların bitməsini
qeyd edən mərasim keçirilib. Sənəd 28
sentyabr 2018-ci il tarixində Azerbay-
can-Aİ Əməkdaşlıq Şurasının tövsiyəsi
ilə qəbul edilib və həmin tarixdən qüvvə-
yə minib. Tərəfdaşlıq Prioritetləri - qu-
rumların gücləndirilməsi və yaxşı
idaraçılıq, iqtisadi inkişaf və bazar im-
kanları, enerji səmərəliliyi, ətraf mühit və
iqlim fəaliyyəti, yerdəyişmə və insanlar
arasında əlaqələri əhatə edir. Sənəddə
tərəflər ərazi bütövlüyü, dövlətlərin bey-
nəlxalq sərhədlərinin toxunulmazlığı, bir-
birilərinin müstəqilliyi və suverenliyinə
hörmət və bu prinsiplərin dəstəklənməsi-
nə sadıq qalmaqla öz aralarında münasi-
bətlerini daha da inkişaf etdirmək
məqsədi daşıdıqlarını bildirirlər. Hazırda
sənədin müddətinin 2027-ci ilədək uza-
dılması istiqamətində iş aparılır.

Aİ-nin Azərbaycandakı səfiri Peter
Mixalko ADA Universitetində keçirilən
"Avropa günü"nə həsr olunmuş seminar
zamanı deyib ki, Azərbaycan Avropa İtti-
faqının (Aİ) əsas enerji tərəfdaşlarından
biridir. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan
həm "Şərq tərəfdaşlığı" formatında, həm
də iqtisadiyyatın müxtəlif sektorlarında
Aİ-nin ən yaxın tərəfdaşlarındandır. "Bi-
zim Azərbaycanla əməkdaşlığımızın

prioritetləri həm də rəqəmsal texnologi-
yalara keçid, kənd rayonlarının inkişafı
və insanlar arasında təmasın gücləndiril-
məsidir".

O qeyd edib ki, Azərbaycanla Aİ ara-
sında yeni hərtərəfli saziş məhsuldar
əməkdaşlığı daha da möhkəmləndirə-
cək: "Biz ümid edirik ki, yeni hüquqi ba-
za inkişafın daha da dərinləşdirilməsi
üçün imkan yaradacaq".

Xarici İşlər Nazirliyinin xüsusi tapşı-
rıqlar üzrə səfiri Rəşad Novruz da bildi-
rib ki, Azərbaycanla Avropa İttifaqı (Aİ)
arasında yeni hərtərəfli saziş tezliklə əl-
də olunacaq və layiqli nəticələr verəcək:
"Azərbaycan və Aİ bir-biri üçün anlayışlı
tərəfdaşdır. Məhz buna görə bizim
əməkdaşlığımız bundan sonra da inkişaf
edəcək". R.Novruzun sözlərinə görə, Aİ
Azərbaycan üçün təkcə ən iri ticarət tə-
rəfdaşı deyil, həm də investisiyalara gö-

**əməkdaşlığı barədə
"Şərq"ə danışan siyasi şə-
hçi Zaur İbrahimli deyib ki,
Aİ ilə Azərbaycan arasında
Tərəfdaşlıq və Əməkdaşlıq
Sazişi 22 aprel 1996-cı il ta-
rixində Lüksemburq şəhə-
rində imzalanıb və 1 iyul
1999-cu il tarixində qüvvə-
yə minib. Ekspertə görə,
sənəd Avropa İttifaqı (Aİ)
ilə, hərbi sahə istisna ol-
maqla, bütün sahələrdə
əməkdaşlıq münasibətləri-
nin hüquqi əsasını təşkil
edir və əməkdaşlığın forma-
tını müəyyənləşdirir: "10 il
müddətinə imzalanmış Sazi-
şin icra müddəti 2009-cu ildə
bitməsinə baxmayaraq, onun
icrası yeni sazişin imzalan-**

İlin sonuna kimi Aİ ilə yeni sazişin imzalanması realdır

Tərəflərin strateji maraqları əməkdaşlığın dərinləşdirilməsini zəruri edir

rə birinci yeri tutur: "Azərbaycan da
ikitərəfli münasibətlərlə bağlı Aİ kimi gə-
ləcəyə baxır".

Fransanın Azərbaycandakı səfiri Za-
kari Qross da qeyd edib ki, Aİ Azerbay-
canla əməkdaşlığı inkişaf etdirməyə
çalışır: "Biz Azərbaycanı tərəfdaş kimi
görürük". O, ümidvar olduğunu bildirib
ki, tərəflər arasında bu münasibətlər gə-
ləcəkdə də inkişaf edəcək.

Litvanın Azərbaycandakı səfiri Eqi-
dius Navikas bildirib ki, Aİ ilə Azerbay-
can arasında vizasız rejimin tətbiqi daha
məhsuldar əməkdaşlıq üçün vacib addım
ola bilər. Onun sözlərinə görə, Azerbay-
canla Aİ arasında münasibətlər ikinci
Qarabağ müharibəsindən sonra daha in-
tensiv mərhələyə keçib: "Aİ şirkətləri
Qarabağda bərpə işlərində fəal iştirak
edir. Aİ, həmçinin Azərbaycanla Ermə-
nistən arasında dinc münasibətlərin qu-
rulmasında vasitəçi kimi çıxış edir".

Avropa İttifaqı ilə Azərbaycanın

masına qədər hər il avtomatik olaraq 1 il
müddətinə uzadılır. Azərbaycan 2009-cu
ildən bəri Aİ ilə Şərq Tərəfdaşlığı (ŞT)
proqramı çərçivəsində ikitərəfli və çoxtə-
rəfli formatda əməkdaşlıq edir. Avropa
Qonşuluq Siyasətinin yeniləşdirilməsindən
sonra Aİ Azərbaycanla Avropa Qon-
şuluq Siyasəti Fəaliyyət Planını əvəz
edəcək yeni Tərəfdaşlıq Prioritetləri sə-
nədi üzrə danışıqlar aparır. Sənəd 28
sentyabr 2018-ci il tarixində Azerbay-
can-Aİ Əməkdaşlıq Şurasının tövsiyəsi
ilə qəbul edilib. Həmin tarixdən qüvvəyə
minib. Hazırda Azərbaycan Avropa İttifa-
qının 9 üzv dövləti, yəni quruma üzv ölkə-
lərinin üçdəbiri ilə strateji tərəfdaşlığa
dair sənədlər imzalayıb. Aİ Azərbaycanın
əsas ticarət, o cümlədən ən böyük
ixrac tərəfdaşdır. Azərbaycanın ticarəti-
nin 40 faizdən çoxu birliyə üzv dövlətlə-
rin payına düşür. 2020-ci ildə tərəflər
arasında ticarət dövriyyəsi 9,5 milyard
ABŞ dolları olub. Bu il fevralın 4-də Bakı-

da, Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası
çərçivəsində nazirlərin VIII toplantısı çər-
çivəsində Azərbaycanın Avropaya qaz
təchizatının artırılması imkanları müzakirə
edilib. Tədbirdən sonra Avropa İttifa-
qının genişlənmə və qonşuluq üzrə
komissarı Oliver Varhelyi iqtisadi sərmə-
yə planı çərçivəsində Azərbaycana 2
milyard avroluq maliyyə paketinin ayrıl-
ması barədə bəyanatla çıxış etdi. Azer-
baycan hazırda Aİ-nin qaza tələbatının 5
faizini ödəyir".

**Z.İbrahimli vurğulayıb ki, Aİ 2021-ci
ildən Azərbaycanla Ermanistan ara-
sında sülh sazişinin imzalanması
üçün fəal vasitəçilik səylərinə başla-
yıb:** "Avropa İttifaqı Azərbaycanın ərazi
bütövlüyünün bərpə edilməsini qəbul
edərək, Bakının irəli sürdüyü prinsipləri
qəbul etdi. Hazırda Aİ Ermənistanla da-
nışıqlarda əsas vasitəçi kimi çıxış edir.
Bütün bunlar deməyə əsas verir ki, Aİ ilə
yeni saziş bu il imzalanla bilər. Sazişin
imzalanması ilə bağlı açıq məlumatlar-

dan o qənaəət gəlmək olar ki, ölkəmizin
Ümumdünya Ticarət Təşkilatına üzvlüyü,
kənd təsərrüfatının subsidiyalasdırılma-
sı, bəzi əqliyyət məsələləri, hava məkə-
ninin açılması, daxili bazarda
qiymətlərin tənzimlənməsi ilə əlaqədar
məsələlər razılaşdırılmamış qalıb. Düşü-
nürəm ki, bu məsələlərlə bağlı ortağ ba-
xış əldə edilib. Vacib məqam Aİ və rəsmi
Bakının əməkdaşlığın genişləndirilməsi
üçün siyasi iradə nümayiş etdirməsidir.
Həmçinin, hazırda tərəflərin strateji ma-
raqları əməkdaşlığın dərinləşdirilməsini
zəruri edir. Bir çox vacib istiqamətlər,
xüsusən təhlükəsizlik və müdafiə, Aİ-nin
enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi,
nəqliyyat və kommunikasiya dəhlizləri
vasitəsilə ticarətin dəstəklənməsi, Aİ ilə
qonşu regionlarda sabitlik və sülhün bər-
qərar olunmasında maraqları üst-üstə
düşür. Məhz bu səbəbdən ilin sonuna ki-
mi sözügedən sazişin imzalanması real
görünür".

İsmayıl Qocayev

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunub

Validəymlər pullarını boşuna xərcləyir

Eyni vaxtda 5 yaşlı uşağı həm idmana, həm musiqiyə, həm rəsmə, həm də şahmata qoymaq zərərlidir

Asudə vaxtın təşkilı uşaqların həm fiziki, həm də psixi sağlamlığı üçün böyük əhəmiyyət kəşb edir. Hər bir ailə uşaqların istirahət günləri və asudə vaxtlarının səmərəli təşkil olunmasına imkan daxilində şərait yaratmağa borcludur. Çünki uşaqların əxlaqi və estetik tərbiyəsinin inkişafında istirahətin özünəməxsus yeri var. Tətilin müxtəlif yerlərdə keçirilməsi uşaqlarda xoş təəssürat, gözəl əhval-ruhiyyə yaradır. Uşaqlar bir-biri ilə fiki mübadiləsi edir, təəssüratlarını bölüşür, yeni məlumatlar əldə edirlər.

Bir çox ailələr uşaqların istirahət və asudə vaxtlarının təşkil olunmasına bir o qədər də əhəmiyyət vermirlər. Hətta elə ailələr də var ki, övladını istirahət üçün maraqlı yerlərə, müxtəlif ölkələrə aparsa da uşaq daxilən bundan zövq almır. Səyahətlər onu sevindirir. Deməli, burada ilk növbədə uşağın maraqları, psixologiyası, daxili aləmi nəzərə alınmalı, hər bir valideyn öz uşağı üçün nəyin daha maraqlı olduğunu bilməlidir.

Özünün şəxsi feysbuk hesabında bu mövzuya toxunan "Azadqadın.az" saytının baş redaktoru Aynur Qurbanqızı azyaşlı uşağa çox yatırım etməyin tərəfdarı olmadığını yazıb. Onların öyrəndikləri biliklərin zamanla unudulduğunu qeyd edən həmkarımız hesab edir ki, onsuz da böyüyəndə unudulur: "Boşuna valideyn yorulur, həm fiziki, həm maddi. Misal üçün, 4-5 yaşlı uşağı həm idmana, həm musiqiyə, həm rəsmə, həm də şahmata qoymaq kimi.... Bu sahələr üzrə gələcəyi professional davam etməyə başqa məsələ. Amma belə düşünürəm ki, nə mənası var. Düzdür, artıq yaxşı pulun və uşağı

aparıb-gətirməyə adam olsa, əlbəttə, bir ziyanı yoxdur. İnkişafına xeyirdir. Amma digər halda pul və vaxt itkisidir, dəyə düşünürəm". Sözügedən post ətrafında müzakirə aparan valideynlər arasında fikirlər haçalanıb.

Onların fikrincə, vacib olan uşağın kursa getməsi yox, kursdan sonra valideynin onun etdiklərinə dəyər verməsi və uşağın fəaliyyət məhsullarını düzgün "saf-çürük" etməsidir.

Psixoloq Gülnarə Əliyeva "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, asudə vaxtın səmərəli təşkilı zamanı ilk növbədə uşağın yaşı və həmin yaş üçün uyğun olan aparıcı

fəaliyyət növünü nəzərə almalıyıq: "3-5 yaşlı uşaqların daha çox anası ilə vaxt keçirməsi, oyunlar oynaması daha məqsəduşğundur. Bu uşaqların ruh sağlığı, valideyn-övlad arasındakı bağların möhkəmlənməsi baxımından çox vacibdir. 5 yaşından sonra isə uşaqları müxtəlif məşğuliyətlərə yönləndirmək olar. Hardasa o fikirlə razıyam ki, bu yaşda uşaqlar öyrəndikləri məşğuliyətlərin hamısını yadında saxlaya bilmir. Əgər davamlı olaraq həmin fəaliyyət sahəsinə maraq göstərib, məşğul olursa, bir müddət keçdikdən sonra öyrəndiyi rəqsi, şahmatı, idman növünü unudur. Amma onsuz da burada valideynin məqsədi övladına o sahənin elmi dərinliyini aşılamaq deyil. Burada əsas məqsəd uşağın şəxsiyyət kimi yetişməsinə, zəngin dünyagörüşünün formalaşmasına nail olmaqdır. Kiçik yaşlarından musiqi ilə məşğul olan uşaqlar böyüdükce duyğularını, hisslərini daha yaxşı ifadə etmə, səslərdən, sözlərdən doğru şəkildə istifadə etmə bacarığına sahib ola bilirlər. Bədən quruluşunun, əzələ sisteminin formalaşması üçün rəqs növləri son dərəcə əhəmiyyətlidir.

Kurslarda keçilən məşğələlər uşaqların duyğusal inkişafını dəstəkləyir. Kollektiv içərisində özünə nəzarət, ünsiyyət bacarığının inkişafına kömək edir. Bütün bunlar isə uşağda özgüvən yaradır, özünü bir şəxsiyyət kimi tanımasına səbəb olur. Uşağın kiçik yaşlarından müxtəlif yaradıcılıq növləri ilə məşğul olması qavrama, düşünmə, qəraralma, seçim etmə, problem həll etmə kimi zehni bacarıqlarını formalaşdırır. Bu cür uşaqlar yaşlarından fərqlənir, sosial varlıq kimi özlərini daha tez dərk etməyə və ifadə etməyə başlayırlar".

Psixoloqun sözlərinə görə, uşağı yönləndirdiyimiz istiqamət valideynin deyil, uşaqların öz seçimi olmalıdır: "Bəzən valideynlər uşaqlıqda etmək istəyib edə bilmədiklərini övladlarına aşılamaq, onları həmin sahəyə yönəltmək istəyirlər. Öyrənəcəyi musiqi alətindən tutmuş idman növünə qədər hər şeyi uşaqlar özləri seçməlidir. Eyni anda uşağı fərqli fəaliyyət bacarığı öyrədən kurslara aparmaq olar, lakin rəsmə marağı olan uşağı şahmata, rəqsə həvəsi olan uşağı idmana aparmaq olmaz. Uşağın hər şeydən tutmuş bir az, bir az bilməsi üçün etdiyimiz bu addım onu bütün yaradıcılıq sahələrindən soyuda bilər. Belə uşaqlar heç bir sahədə özlərini tapa bilmirlər. Uşağın maraq obyektini onun daxili tələbatına uyğun yönləndirilməlidir. Professor Di-pak Çopranın da dediyi kimi riyaziyyatı yox, tennisi yaxşı bilən uşaqları riyaziyyat elminə yönləndirirlər. Halbuki, həmin uşağın tennis sahəsi üzrə mükəmməlləşməsi üçün çalışmaq lazımdır. Mən də o fikirdəyəm ki, uşağı yormadan, yaşına uyğun fəaliyyət sahələrinə yönəltməkdə bir problem görmürəm".

Psixoloq-konsultant, psixoterapevt Nərgiz Hüseynova isə hesab edir ki, səmərəli təşkilı uşağın əxlaqi, estetik, əqli tərbiyəsində müstəsna rol oynayır. Uşağın dünyagörüşü formalaşır, zənginləşir, təəssüratları inkişaf edir: "Uşaqları kurslara göndərib, məşğələlərə cəlb etməsək onun daxilindəki istedadı üzə çıxara bilmərik. Uşağın hansı fəaliyyət sahəsi üzrə talantı olduğunu bilməsək gələcəkdə onun inkişafı və özünü təkmilləşdirməsinə mane ola bilərik. Onun üçün də fərqli-fərqli kurslara aparmaq, bütün sahələr üzrə bacarığını, götürmə qabiliyyətini yoxlamaq lazımdır. Dil kursları, musiqi, şahmat deməkləri uşaqların beyin inkişafı üçün çox vacibdir. Bu kimi məşğuliyətlər uşağın asudə vaxtının səmərəli istifadəsi üçün çox əhəmiyyətlidir. Kursa getməyən uşaqlar bütün gün ya telefon, ya da televizor qarşısında oturub zərərli informasiyaları qəbul edir.

Məsələyə sırf individual yanaşası olsaq eyni anda bir neçə fəaliyyət sahəsi üzrə peşəkar məşğul olan bacarıqlı uşaqlar var. Amma uşaq üçün eyni anda bir neçə kursa getmək, müxtəlif sahələr üzrə məşğələlərdə durmaq ağır və yorucudursa, bu zaman valideynin sərf etdiyi vaxt və pul itkiyə gedir. Ən yaxşısı uşağın marağı olan sahəni tapıb özə çıxartmaqdır. Ailəsində poliglott olan uşaqlar var ki, 4-5 yaşından bir neçə dildə danışmağa meyllilik yaranır və gələcəkdə həmin dilləri mükəmməl şəkildə mənimsəyə bilər. Amma elə uşaq da var 2 dildə danışmağa cəhd edən kimi fikirləri dolaşır və özünü ifadə edə bilmir. Məşğələlər incə motorikanın inkişafına çox böyük dəstək verir və uşaqların sosiallaşmasına, rahat ünsiyyət qurmasına səbəb olur".

Şəymən

Gürcüstanda məscid tikmək həmişə problem olub

Gürcü millətçiləri ermənilərin təsiri ilə soydaşlarımıza manəe yaradırlar

İsmayıl Qocayev

Gürcüstanda azərbaycanlıların kompakt yaşadığı Marneuli rayonunun Axlı Lələ kənd sakinləri məscid tikintisinə icazənin verilməməsi səbəbi ilə etiraz aksiyası keçiriblər. Sakinlər bir ildən çoxdur ki, kənddə məscidin tikintisinin qarşısının alınması məqsədilə süni əngəllərin yaradıldığını bildiriblər.

Aksiyaya Gürcüstan Müsəlmanları İdarəsinin şəxsi Hacı Ramin İgidov və idarənin digər əməkdaşları da dəvət olunublar. Hacı Ramin İgidov sakinlərlə görüşü zamanı qeyd edib ki, bugünkü etiraz Marneuli meriyası, istərsə də digər aidiyyəti orqanlara dəfələrlə şifahi və yazılı şəkildə müraciət edilərək məscidin tikintisi üçün icazə istənilib. Lakin bir sıra süni problemlər əsas getirilərək tikinti işləri dayandırılıb. O əlavə edib ki, Gürcüstan Müsəlmanları İdarəsinin sonuncu məktubuna Marneuli meriyasından verilən cavabda bildirilib ki, tikinti aparılan ərazisi kənd təsərrüfatı təyinatlıdır və məscidin tikilməsi özünə ərazinin təyinatı dəyişdirilməlidir.

Hacı Ramin İgidov bu tələbin yerinə yetirilməsindən sonra başqa manəələr çıxarılacağına ümidvar olduğunu qeyd edib.

Mövcud problemlə bağlı "Şərq"ə danışan ilahiyyatçı Tural İrfan bildirib ki, Gürcüstanda məscid tikmək əzəldən problem olub. Ekspert vurğulayıb ki, gürcü millətçiləri erməni-

lərin təsiri ilə soydaşlarımıza manəe yaradırlar: "Hətta kəndlərin adlarını gürcüləşdirib, girişlərə xaç basdırıblar. Məscidin yarımçıq qalmasına etiraz edən sakinlər Avropa məhkəməsinə qədər getməlidir. Qərar müsbət olarsa, preşident yaranar və sonrakı dövrdə belə problem yaşamazlar. Avropa demokratiyasına yaxınlaşmağı hədəf alan Gürcüstanın dini azadlıqları məhdudlaşdırması özü beynəlxalq qanunlara ziddir. Həmçinin, gürcü parlamentində məsələ qaldırılmalıdır. Azərbaycan hökuməti özünü İran dəstəyi ilə tikilir. Dəqiq bilmirəm. Hər halda baxmaq lazımdır ki, tikilməsinə niyyətənilən o məscid İran təbliğatı üçün tikilir, yoxsa məzhəb fərqi qoyulmadan Allah üçün, millət üçün tikilir?! Ola bilsin, Gürcüstan hökuməti özü də İran təbliğatının artmasından narahatdır. Ona görə də belə süni manəələr yaradırlar. Yaxud əksinə, vəhhabi təmayüllü dini ibadət-gahlar da birliyə, milli təfəkkürə zidd olur. Əgər söhbət yerli əhalinin yan təsirlər olmadan inşa etmək istədiyi məsciddən gedirsə, əlbəttə, buna qarşı manəe yaratmaq doğru deyil. Gürcüstan hökuməti Azərbaycan dövlətinin onlara etdiyi güzəştləri, yardımını, dostluğu unutmamalıdır".

Kənd turizmini inkişaf etdirmək lazımdır

Bunun üçün məmur sahibkarlığı ləğv olunmalı, inhisarçılıq aradan qaldırılmalı, gömrük rüsumları azaldılmalıdır

Rayonda kirayə evlərin qiyməti bahalaşır.

Bu barədə əmlak məsələləri üzrə ekspert Rəmil Osmanlı bildirib. Onun sözlərinə görə, yaya doğru turizm potensialına malik rayonlarda kirayə mənzillərin qiymətinin qalxması qaçılmaz olacaq:

"Hər il öncəki illə müqayisədə turizm bölgələrinə turist axını artır:

"Bəzi turistik rayonlarda otellərin sayı azdır. Belə hallar fərdi evlərin günlük kirayə qiymətlərinin artmasına səbəb olur. Yerli və xarici turistlərin ən çox üz tutduğu Qax, Qəbələ, Oğuz, İsmayıllı, Şamaxı, Quba-Xaçmaz və respublikanın cənub rayonlarıdır. Hazırda həmin rayonların kəndlərində kirayə verilən ikiotaqlı, orta şəraitli olan evin günlük qiyməti 40 manatdan başlayır. Yay aylarında isə bu qiymətlər bahalaşır. 50 manata ev tapmaq belə mümkün olmur. Həmin bölgələrdə elə evlər var ki, onların günlük qiyməti şəraitindən asılı olaraq 300 manatdan başlayır. Qiymətlərə təsir edən əsas amillərdən biri də həmin rayonların paytaxta nə qədər yaxın olmasıdır".

İqtisadçı Natiq Cəfəri "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, turizm mövsümü yaxınlaşdıqca bu sahədə fəaliyyət göstərən fiziki və hüquqi şəxslərin biznesin canlanması ilə bağlı gözləntiləri də artır:

"Amma müxtəlif spesifik problemlər də qalmaqdadır. Məsələlərdən biri ilk növbədə quru sərhədlərin açılmasıdır. Əngəl aradan qalxsa, turizmə çox müsbət effekt verər. Bundan başqa, rəqabətli mühitin yaradılması gərəklidir. Bu da daha çox istira-

hət mərkəzlərinin qiymətlərinin ucuzlaşmasına səbəb olan əsas amilə çevrilə bilər".

İqtisadçı Nazim Bəydemirli də qeyd edib ki, daxili turizmin inkişafı üçün təbii ki, əvvəlcə insanlarnın maddi vəziyyəti normal olmalıdır:

"Ənənəvi olaraq, Azərbaycan vətəndaşları bölgələrə həftə sonları səfər edərkən adətən bahalı qiymətlərdən şikayətlənirlər. Bunu yaradan köklü səbəblər var. Onlardan biri ölkə iqtisadiyyatında olan məmur sahibkarlarının yaratdığı inhisarçılıqdır. Onlar qarşılarına qazanc mənbəyi qoymadıqlarına görə daha çox yatırımlar ediblər, bahalı otellər tikiblər. Bu da bölgələrdə pul yığımı mexanizmi kimi istifadə edilib. Onları bazar araşdırması aparmaq maraqlandırır. Belə biznes sahələri rəqabət mühitini formalaşdırma bilməzlər. Eyni zamanda təbii ki, hazırda Azərbaycanın quru sərhədləri açıq olmadığına görə, orta gəlirlili şəxslər öz rayonlarınıza getməyə məcburdurlar. Çünki insanlar Rusiya-Ukrayna müharibəsi başlamamışdan qabaq,

vaxtilə həm Ukraynaya, həm də Şimali Qafqaza çox axın edirdilər. Oralar orta səviyyəli məmurlarımızın sevimli yerləridir. Bildiyimiz kimi, əvvəllər Gürcüstan orta Azərbaycan statistik ailəsi üçün ölçətan idi. Vətəndaşlarımızın gəlirləri gündən-günə azalmaqda davam edir. Rayonlara gedənlər də əslində turizmə xərcləməyə pulu olmayanlardır və doğulduqları, qohum evlərinə üz tuturlar".

N.Bəydemirli əlavə edib ki, turizmin inkişafı üçün həmçinin xarici faktor önəmlidir:

"Sabitlik, sülh olmalı, əmin-amanlıq hökm sürməlidir. Uzun müddət Ermənistanın Azərbaycana münafiqəsi səbəbindən sərhəd bölgələrinə gedənlər az müşahidə edilirdi. Eyni zamanda xarici

turistlər də ölkəmizə gəlmirdi. Qonşu Gürcüstanla müqayisə edilməz dərəcədə turizm Azərbaycanda inkişaf etmir. Hər Gürcüstan vətəndaşına 3-4 turist düşür. Bizdə isə bu rəqəmlər çox cüzdür. Onlar da ölkəmizdə "turist" adı ilə statistikaya salınan soydaşlarımızdır. Hansı ki, çalışdıqları Rusiya, Türkiyə, digər Avropa ölkələrinin vətəndaşlarıdır və öz ailələrinin yanına gəlirlər. Bu baxımdan da hansı tədbirlər görülməsi çox aydındır. Məmur sahibkarlığı ləğv olunmalı, inhisarçılıq aradan qaldırılmalı, icazələr, gömrük rüsumları azaldılmalıdır. Daha çox hostellərin tikilməsinə diqqət yetirmək, kənd turizmini inkişaf etdirmək üçün dövlət proqramı qəbul olunmalıdır. Problemləri həll etdikdən sonra həm quru sərhədlər açılacaq, həm də Qarabağa gediş-gəliş asanlaşdırılacaq. Bəhanələr aradan qaldırılacaq. Azərbaycan vətəndaşları öz ölkəsində rahat nəfəs alacaqlar".

Sücayyət Mehti

Türkiyədə sənədsiz yaşayan üçüncü nəsil azərbaycanlılar böyüyür

Öləndə də kimsəsizlər məzarlığında üst-üstə basdırılırlar

Türkiyədə yaşayan həmyerlimiz yazar Şəbnəm Bəkirzadə (Qarslı) qardaş ölkədə qaçaq yaşayan azərbaycanlıların problemindən yazıb.

"92-də işləməyə gələn ailə, sənədlərinin vaxtı bitdikdən sonra qaçaq yaşamağa davam edirlər. Qızları sənədsiz olduğu üçün imam nikahı ilə ərə gedir, doğduğu uşaqların da sənədi yoxdur. İndi o uşaqlar da sənədsiz evlənir, uşaq dünyaya gətirirlər. Sənədsiz dördüncü nəsil... Öləndə də kimsəsizlər məzarlığında üst-üstə basdırılırlar. Yox olan insanlarıdır. Bəlkə içlərində neçə-neçə istedadlar, elmə, texnologiyaya xidmət edəcək insanlar məhv olur. Bunun sonu olmalıdır, bu qədər olmaz artıq..."

Bu məsələnin bir neçə illərdir aktual olaraq qaldığını vurğulayan miqrasiya məsələləri üzrə ekspert Azər Allahverənovun "Şərq"ə açıqlamasına görə, İstanbulla əla məhəllələr var ki, Türkiyədə qeyri-qanuni əsaslarla yaşayan həmyerlilərimiz orada kompakt şəkildə məskunlaşıb. Məhz bu məhəllələrdə artıq sənədsiz yaşayan ikinci, üçüncü nəsil böyüyür: "Qaçaq yaşadıqları üçün uşaqları təhsil ala bilmir, özləri qeyri-qanuni əmək fəaliyyəti ilə məşğul olurlar və ən əsası Türkiyə cəmiyyətinə inteqrasiyadan məhrum qalırlar. Əslində Türkiyə hökumətinin ərazisində qeyri-qanuni şərtlərlə yaşayan

şəxslərə qarşı daha sərt cəza tədbirlərinin həyata keçirilməsi gözlənilən haldır. Amma görünür, qardaş ölkə azərbaycanlı miqrantlara qarşı nisbətən loyal münasibət sərgiləyir. Bizim üçün hardasa bu, təqdirəlayiq hal kimi dəyərləndirilə bilər. Amma orada sənədsiz yaşayan şəxslər və Türkiyə hökuməti üçün bu, başağrısı yaradan bir məsələdir. Türkiyədə qeydiyyatda düşməyən azərbaycanlıların hüquq və mənafeələrini qorumaq mümkünsüz bir haldır".

Ekspertin sözlərinə görə, bir neçə il əvvəl Türkiyədə sənədsiz yaşayan azərbaycanlıların problemləri ciddi müzakirə obyektinə çevrildi və həlli istiqamətində real addımlar atılmağa başlandı: "O zamanlar 50 minə yaxın azərbaycanlının Türkiyədə qeyri-qanuni yaşadığını iddia edən hesabatlər yayılmışdı. Həmin vaxtlar bizim diplomatik qruplar azərbaycanlıların kompakt yaşadığı bölgələrə, məhəllələrə gedib həmyerlilərimizlə görüşüb onların maarifləndirilməsinə yönəlik tədbirlər keçirirdilər. Amma son nəticədə məlum oldu ki, soydaşlarımız üçün Türkiyədə qaçaq yaşamaq daha rahatdır. Diplomatiə nümayəndəliklərin səyinə rəğmən sənədsiz azərbaycanlılar öz statuslarını leqallaşdırmaq istəmədilər. Çünki bu zaman həmin şəxslərin dövlət qarşısında müəyyən öhdəlikləri yaranacaqdı. Onlar məhz bu məsuliyyətdən yayınmaq

"Türkiyədə qeydiyyatda düşməyən azərbaycanlıların hüquq və mənafeələrini qorumaq mümkünsüz bir haldır"

üçün qeyri-leqal həyat yaşamağa üstünlük verirlər. Hesab edirlər ki, sənədlərini qaydaya salıb qeydiyyatda düşdükdən sonra onların Türkiyədə qarşılaşdıqları problemlər qeyri-leqal yaşadıqları zamanı üzleşdikləri problemlərdən daha çox olacaq. Əslində isə belə deyil".

A.Allahverənovun sözlərinə görə, aidiyyəti qurumlar, diaspora təşkilatları və Türkiyədə qeyri-qanuni əsaslarla yaşayan miqrantların statuslarının leqallaşdırılması ilə məşğul olan beynəlxalq təşkilatlar vahid platforma yaradaraq qeydiyyatsız yaşayan şəxslərin aşkar olunması və onların qeydiyyatda alınması ilə bağlı tədbirlərin birgə keçirilməsinə nail olmalıdırlar. Bəzi stimullaşdırıcı amillərlə onları statuslarını leqallaşdırmağa razı salmaq olar.

Şəymən

"Bakcell"dən Azərbaycanda növbəti ilk

Bakcell şirkəti Azərbaycanda ilk dəfə olaraq ən müasir səs texnologiyasını istifadəyə verib. Bu VoLTE (Voiceover LTE) texnologiyasıdır.

VoLTesmartfon istifadəçilərini daha sürətli, aydın və kəsintisiz səs xidmətləri ilə təmin edir.

Bu ən müasir səs texnologiyası Bakcell abunəçiləri üçün əlavə imkanlar da yaradır. Belə ki, bundan sonra eyni vaxtda həm telefonla danışmaq, həm də LTE şəbəkəsində internetdən tam şəkildə yararlanmaq mümkün olacaq. VoLTE texnologiyası smartfon batareyasının qənaətlə istifadəsinə də təsir göstərir.

"Bakcell"ınVoLTE xidməti işğaldan azad olunmuş ərazilərimiz daxil olmaqla bütün ölkə ərazisində mövcuddur. Şuşada, Cıdır düzündə və Qarabağın digər ərazilərində quraşdırılmış yüksək keyfiyyətli LTE şəbəkəsi sayəsində Bakcell abunəçiləri bu xidmətdən istifadə edə biləcəklər.

Mobil telefonun VoLTE texnologiyasını dəstəkləməsini *303#YES kodunu yığmaqla yoxlamaq olar.

Ətraflı məlumat volta.bakcell.com sahifəsində yerləşdirilib.

2021-ci ildə Bakcell şəbəkəsi növbəti dəfə Ookla® tərəfindən "Azərbaycanın ən sürətli mobil şəbəkəsi" adına layiq görüldü. Bu gün Bakcell şəbəkəsi 9 minə yaxın baza stansiya sayəsində Azərbaycan əhalisinin 99.9%-ni, ölkə ərazisinin isə 92.6%-ni əhatə edir.

Azərbaycanın ilk mobil operatoru və ən sürətli mobil internet provayderi olan Bakcell şirkəti "NEQSOL Holding"in tərkibinə daxildir.

2022 Formula 1 Azərbaycan Qran Prisinin keçiriləcəyi 10-12 iyun tarixlərində azarkeşlər Dənizkənarı Milli Parkı boyunca uzanan əyləncə zonalarını kəşf edəcəklər. Bu barədə Bakı Şəhər Halqasından məlumat verilib.

Qeyd edilib ki, nəhayət, azarkeşlərin gözlədiyi avtoqraf sessiyaları və Pit zolağı gəzintisi onlara F1 super ulduzları və komandalarını yaxından gör-

Azarkeşlərə müjdə

Bakı bulvarı boyunca əyləncə zonaları olacaq

mək imkanı yaradacaq. 2016-cı il debütündən bəri dünya F1 azarkeşlərinin sevimlisinə çevrilən Bakı Şəhər Halqası F1 tarixində ən yadda qalan və dramatik yarışlara ev sahibliyi etməklə dünyanın aparıcı F1 pilotlarını sınaq qarşısında qoyur. Yarış bolidlərinin 366 km/saat sürətlə rekord həddə çatdığı, 2 km uzunluğunda düz yolu və UNESCO-nun mədəni irs nümunəsi içəri Şəhər Qala divarları qarşısından keçərək dar yolları aşan, dolama döngələri ilə tanınan Bakı Şəhər Halqası qısa müddət ərzində bugünkü F1 təqvimində ən çətin treklərdən biri kimi öz yerini təsdiqlədi.

Bakı trekində heç bir pilot iki dəfə qalib gəlməmiş, son beş yarışda beş fərqli qalib müəyyən olunmuşdur.

Bu il də, ötən illərdə yaşamış gözənlilməz anlar, rəqabət doğuran və saysız-hesabsız həyəcanlı hadisələr Bakı yarışında istisna olunmur. Təsədüfi deyil ki, 2021-ci ildə finiş xəttinə 3 dövrə qalmış Maks Fersappenin qəzaya uğraması, Luis Hemiltonun restartda ona baha başa gələn səhvi Red Bull komandasının pilotu Serxio Peresin qələbəsinə təkan vermiş oldu. Bakı Şəhər Halqasının icraçı direktoru Arit Rəhimov çoxdandır gözlənilən F1-in Bakıya "tam" qayıtması barədə qeyd

edir: "Bütün biletlərin alınacağına ümid edir, izdihamı qarşılamağa səbrsizlənirik. Beş yarışda beş fərqli qalibimizin olması çox gözəldir. Formula 1 azarkeşləri bu yarış qaçırma- malıdır. Mövsümün ən gözənlilməz yarışını onu çox həyəcanlı edir! "Formula 1 yarışına əlavə olaraq, azarkeşlər Luis Hemilton, Şarl Lekler, Corc Rassel və Lando Norris kimi Formula 1 ulduzlarının bir çoxunu yetişdirdi, olduqca populyar Formula 2 seriyasının geri dönüşündən də həzz ala bilərlər.

2022 Formula 1 Azərbaycan Qran Prisi Bakı küçələrində daha bir möhtəşəm rəqabətə həzirləşir.

Bildiriş

Hörmətli Səhmdar!

"Sumqayıt Aşqarlar" ASC-nin Rəhbərliyi Sizə bildirir ki, 30 iyun 2022-ci il tarixində, saat 11:00-da Sumqayıt şəhəri, H.Z.Tağıyev qəsəbəsi ünvanında yerləşən "Sumqayıt Aşqarlar" ASC-nin inzibati binasında Cəmiyyətin Səhmdarlarının növbəti ümumi yığıncağı keçiriləcəkdir.

Səhmdarların növbəti ümumi yığıncağının gündəliyinə aşağıdakı məsələlər daxildir:

1. Cəmiyyətin 2021-ci il üçün maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti haqqında hesabat;
2. "Sumqayıt Aşqarlar" ASC-nin Direktorlar Şurasına və təftiş komissiyasına üzvlərin seçilməsi və təsdiqi;
3. Cəmiyyətin əsas vəsaitlərinin (bina, qurğu, maşın və avadanlıqların) inventarlaşmasının aparılması və yeni balansın təsdiqi.

Yığıncaq iştirakçılarının qeydiyyatı saat 10:00-da başlanır. Yığıncaq saat 11:00-da başlanır. Qeydiyyat üçün pasport və ya şəxsiyyətinizi təsdiq edən digər sənəd təqdim olunmalıdır. Səhmdarların növbəti ümumi yığıncağında şəxsən özünü və ya notarius tərəfindən təsdiq edilmiş etibarnamə əsasında nümayəndəniz iştirak edə bilər. Növbəti ümumi yığıncağın gündəliyində duran məsələlər ilə əlaqədar Cəmiyyətin hüquqsünası N.İ.Behbudova müraciət edə bilərsiniz. Əlaqə telefonu: (051) 873-40-13

"Bakı Yüksək Gərginlikli Elektrik Avadanlıqları" ASC səhmdarlarının nəzərinə!

29 iyun 2022-ci il saat 15:00-da səhmdarların növbəti illik ümumi yığıncağı keçiriləcəkdir.

Yığıncağın gündəliyinə müzakirə üçün aşağıdakı məsələlər daxil edilir:

1. 2021-ci ildə Cəmiyyətin fəaliyyəti haqqında İdarə Heyətinin hesabatı;
2. Maliyyə-Təftiş Komissiyasının hesabatı;
3. Cəmiyyətin illik balansının və auditor hesabatının təsdiq edilməsi;
4. Cəmiyyətin İdarə Heyətinin və Maliyyə-Təftiş Komissiyasının tərkiblərinin seçilməsi;
5. Dividendlər haqqında;
6. Cari məsələlər.

Əlaqə telefonu: (012) 514-46-20. (055) 213-58-36

Ünvan: Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Ağa Nemətulla küçəsi 2.

"BYGEA" ASC-nin İdarə Heyəti.

Beynəlxalq İxtiraçılıq və Biznes İnstitutu KURSLAR

-MÜHASİBAT (2 AY)

-Mobil telefonların

təmiri (3 ay)

-KOMPYUTER (1-3 AY)

-KOSMETOLOGİYA və VİZAJ

(3 AY)

-Kişi və QADIN BƏRBƏRİ

(1-3 ay)

-Dizayn (3-6ay)

-Masaj (3 ay)

-Bicmə - Tikiş (3 ay)

-Məktəb Psixologiyası (12

ay)

Tel: (012) 489-08-84

Mob: (070) 241-28-67

www.az-baku.com

Təsisçi və baş redaktor: Akif Aşırılı
Baş redaktorun ı müavini: Yusif Nəzərli
Redaktor: Ayyət Əhməd

Reportyorlar qrupu:

Məlahət Rzayeva, Şəymən Bayramova, İsmayıl Qocayev, Kənan Eynuroğlu, Günəş Mərd, Aygün Tahir

Texniki heyət:

Rüfət Dadaşov, İmamcan Əliyev, Nailə Cabarova, İlaha İbrahimova, Fazilə Məmmədova

Qəzet "Şərq" in kompyuter mərkəzində yığılır, səhifələrin və "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur

Qəzet Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində qeydə alınıb.
Lisensiya: 535
www.sherg.az
e-mail: sherq-1996@mail.ru

Ünvan: Mətbuat prospekti, "Azərbaycan" nəşriyyatı.
Telefon: 447-32-41
538-44-50, internet 538-44-15,
İndeks: AZ1073

Hesab nömrəsi: "Kapitalbank"ın ASC 1 sayılı Nəsimi filialı 9900003611
SWIFT BIK AII-BAZ2X h/h
AZ17AIIIB38070019441100466111
Kod 200112 M/H
AZ37NABZ01350100000000001944
VÖEN 1300414651 İndeks: 0330 Tirajı: 2550 Sifariş: 1329

Yeni qanun layihəsi hazırlanıb

Azyaşlılar sosial medianın zərərlerinden qorunacaq

İtaliyanın Ədliyyə Nazirliyi azyaşlı uşaqları sosial medianın zərərlerinden qorumaq üçün yeni qanun layihəsi hazırlayıb.

Azərbaycan xəbər verir ki, qanun layihəsinə əsasən, uşaqların sosial media şəbəkələrinə daxil olması müəyyən qaydalar əsasında mümkün olacaq. Sosial media şəbəkələrində yeni hesab açarkən insanların daha ətraflı məlumat istəniləcək, həmçinin şəxsiyyət yoxlama sistemi tətbiq olunacaq.

İtaliya hökuməti bununla uşaqların erkən yaşda sosial şəbəkələrdən istifadəsinin qarşısını almağı nəzərdə tutur. Həmçinin yaşını az göstərərək hesab açanların və pis niyyətlə azyaşlılara təsir göstərmək istəyənlərin qarşısı alınacaq. Bu şəbəkələrdən pedofiliya üçün istifadə etməyə cəhd edənlərin də qarşısı alınacaq.

Qeyd edək ki, son dövrlərdə İtaliyada sosial medianın zərər görən azyaşlıların sayı artmaqdadır.

Su vedrəsinə düşüb boğuldu

Yaş yarımlıq körpəni xilas etmək mümkün olmayıb

Türkiyənin Konya bölgəsində faciə yaşanıb.

"Şərq" "Milliyet.com.tr"-yə istinadən xəbər verir ki, hadisə saat 10:30 radələrində Konyanın Karatay bölgəsi, Nakipoğlu Məhəlləsində baş verib. Məhəllədə yaşayan Suriyalı köçkün ailənin yaş yarımlıq övladı Əbdülkərim Əl-Hac evdə oynayırkən orqanizmi qalmış su vedrəsinin içinə düşüb. Anası Rime Əl-Hac səs eşidib otağa gələndə kiçik oğlunu su vedrəsinin içində görüb. Uşağı vedrədən çıxarıb, lakin onun nəfəs almadığını fərq edib. Körpəni qucağına alaraq yaxınlıqdakı Karatay Gücləndirilmiş Köçkün Sağlq Mərkəzinə aparıb. Lakin oradakı həkimlərin sayına baxmayaraq uşağı həyata qaytarmaq mümkün olmayıb. Kiçik Əbdülkərimin cəsədi müayinə üçün Konya Şəhər Xəstəxanasına, ana isə ifadə vermək üçün polis şöbəsinə aparılıb.

Mələhet

45 yaşlı Gülşənin sirri

"Acı bibərli limon suyu içirəm"

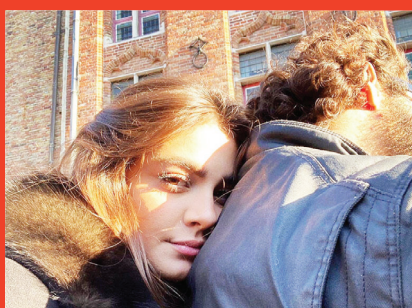
İdeal bədən quruluşuyla diqqət çəkən müğənni Gülşənin formada qalma sirri ortaya çıxıb.

Axşam.az-a istinadən xəbər verir ki, 45 yaşlı sənəti sağlamlıq qidalanır eyni zamanda idmanla məşğul olur.

O metabolizmanı sürətləndirmək üçün şəkərsiz fındıq südü və acı bibərlə limondan hazırlanan içki qəbul edir. Müğənni bu qarışımı həftənin 3 günü qəbul edir.

"İşığın sən olacağını heç bilmirdim"

Van Dammin oğlu Azərbaycanlı həyat yoldaşından yazdı

Hollivud ulduzu Jan Klod Van Dammin oğlu Kristofer Van Damm sosial şəbəkə hesabında yeni paylaşım edib. Baku.ws xəbər verir ki, o, ötən il ailə

həyatı qurduğu Azərbaycanlı musiqiçi Suada Hacızadənin yeni fotosunu yayımlayıb.

Kristofer arvadının şəklinə bu xoş sözləri də əlavə edib: "Bütün yaşadıklarından sonra tunelin sonundakı işığın sən olacağını heç bilmirdim".

Qeyd edək ki, cütlük ötən il iyunun 17-də Azərbaycanın Türkiyədəki baş konsulluğunda doğmalarının iştirakı ilə baş tutan nikah mərasimində ailə həyatı qurub.

"Google" xəbərlər üçün saytlara pul ödəyəcək

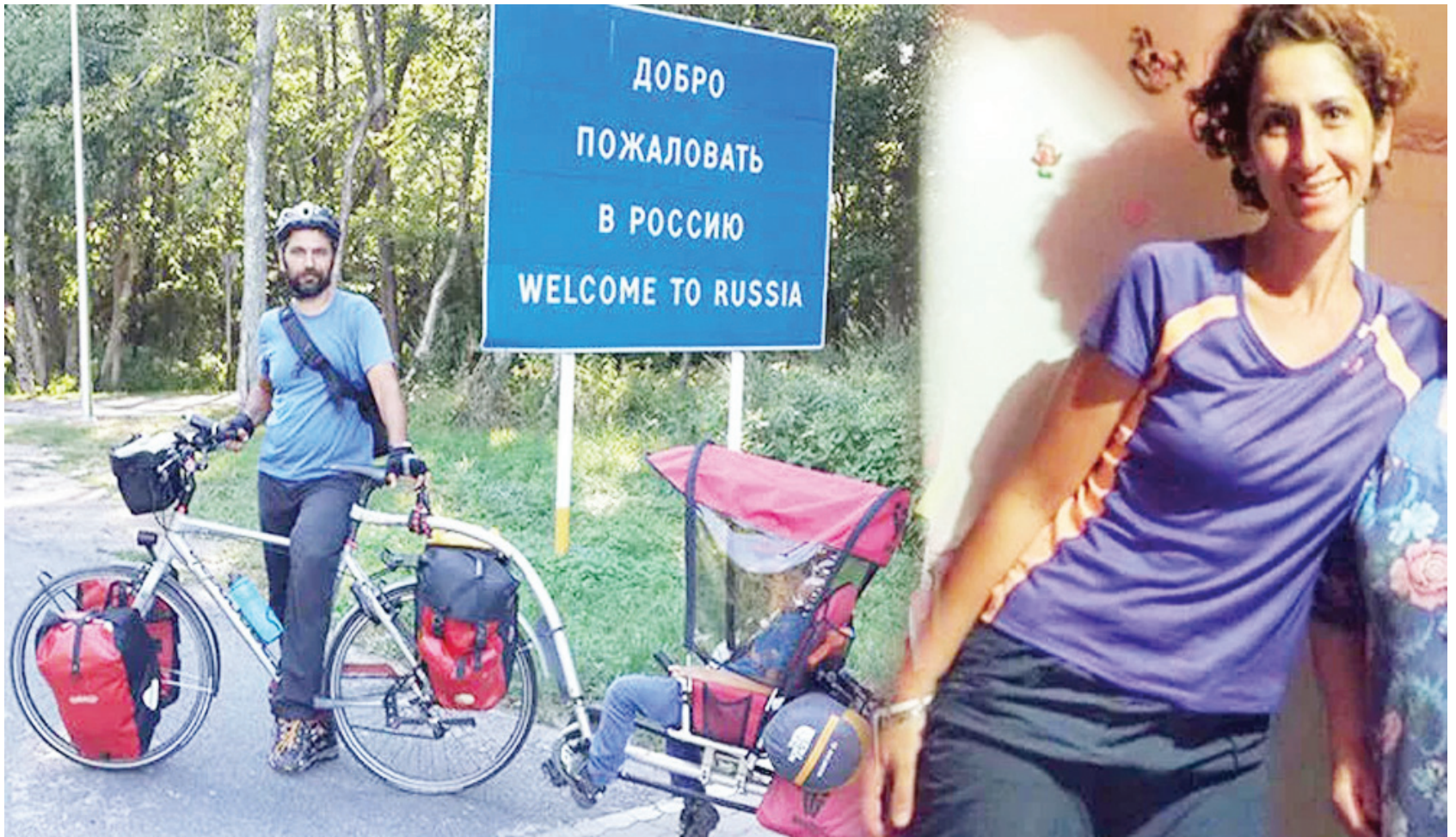

"Google" Almaniya, Fransa və Aİ-nin digər dörd ölkəsindəki 300-dən çox yayımcıya xəbərlərə görə ödənişlər etmək üçün müqavilələr imzalayıb.

Oxu.az xəbər verir ki, şirkətdən verilən məlumata görə, tezliklə xəbər saytlarına müvafiq prosedurları asanlaşdırmaq üçün alət təqdim ediləcək.

Qeyd edək ki, texnologiya nəhənginin ən sərt tənqidçiləri arasında olan xəbər yayımcıları uzun müddətdir ki, şirkətin ədalətli qiymət ödəməsinin təmin etmək tələbi ilə öz hökumətlərinə çağırışlar edirlər.

Ötən il Avstraliya "Google" şirkətini belə ödənişlərə məcbur edib. Həmçinin Kanadada da keçən ay oxşar qanun qəbul olunub.

Velosipedlə 26 ölkəni gəzdilər

Yolu azan ailə Rusiyada həyatlarının şokunu yaşadılar

Türkiyəli Soner və İnci Sarıhan cütlüyü kiçik oğulları Tibet Çınarla dünyanı gəzir. Həm də velosipedlə! Ailə bugünkü 26 ölkədə qonaq olub. Rusiyada isə başlarına qəribə hadisə gəlib. "Şərq" "Milliyet.com" a istinadən xəbər verir ki, Sarıhan ailəsi şəhərdə yaşamağı "sürgün" hesab edənlərdəndir və təbiət qoynunda olmağı seçiblər.

Sarıhan cütlüyü təbiətə, həmçinin ailə bütövlüyünə də zərər verməmək üçün dünya turuna velosipedlə çıxmaq qərarına gəlib. 2005-ci ildə Aralıq dənizi sahillərinə, 2006-da Qara dəniz turuna çıxıblar. Beləcə gəzdiqləri ölkələrin sayı da artmağa başlayıb. İran, Pakistan, Hindistanı gəzib, Avropa üz tutublar: Almaniya, Niderland, Belçika, Fransa, İsveçrə, Avstriya, Çexiya, Slovakiya, Macarıstan, Xorvatiya, Bolqarıstan, Danimarka, İsveç, Finlandiya, Estoniya, Latviya, Litva, Polşa, İtaliya, İspaniya. Sarıhan ailəsinin İran və Pakistan səfərləri "Pedalımda 5 ölkə" adıyla yayımlanıb. Oğulları Tibet Çınar doğulduqdan sonra da cütlüyün dünya turu sevdası bitməyib, əksinə, kiçik oğullarını da yanlarına alaraq yollarına davam ediblər. Tibet Çınarın valideynlərindən ilk öyrəndiyi iş velosiped sürmək olsun gərək, çünki 3 yaşında velosiped sürməyə başlayıb. Bundan sonra ata-ana marşrutlarını oğullarının istəyi ilə təyin etməyə başlayıb. Sarıhan deyir ki, velosipedə hər yerdə xoş

münasibət var: "Velosipedlə hərəkət etdiyimizə görə, bizi hər yerdə xoş qarşılayırlar. Velosipedli səyyaha hər kəs yardım edir. Evində qonaq saxlayır. Biz özümüz də Türkiyədəki mənzilimizdə indiyədekə təqribən 100-ə yaxın velosipedçini qonaq etmişik. Sarıhan ailəsinin Rusiyada başına gələnlərsə çox ilginçdir. Ailə səyahət zamanı peyk navigasiya sisteminin yardımından istifadə edir. Rusiya ərazisində olarkən navigator qarşıda geniş bir ərazinin olduğunu göstərib. Sarıhan ailəsi bunu şəhər zənn edib. Düşüncələr ki, bu şəhərdə dincələ biləcəklər. Amma gözlənilməz halla qarşılaşıblar. Əraziyə yaxınlaşanda ətrafın tikanlı meşillərlə əhatələndiyini, əlində "Kalaşnikov" avtomatları tutmuş əsgərləri görüblər. Məlum olub ki, bura Sankt-Peterburqla Finlandiya sərhəddi arasında yerləşən Rusiya hərbi bazasıdır. Zabit bir qadın Sarıhan ailəsini bazanın ərazisinə dəvət edib. Sarıhan zabitə gecələmək üçün yer axtardıklarını deyiblər, o da gecələmək üçün yaşlı bir qadının evini nişan verib. "Düşündük ki, şəhər bazadan çıxmaq çətin olacaq, bizi yoxlayacaqlar. Am-

Mələhet Rzayeva

Tərəvəz, paxla, çəvəz, qoz, yağlı balıq

Depressiyada olan kişiləri bu dieta xilas edir

Depressiyadan əziyyət çəkən insanlar çox zaman sağlam və düzgün qidalanmır. Ona görə də xəstəlik irəliləyir.

Bakupost.az xəbər verir ki, Aralıq dənizi diyetası depressiya ilə effektiv mübarizə aparır.

Sidney universitetinin alimləri depressiya xəstələri üzərində 12 həftəlik araşdırma aparıb. 18-25 yaşlı gənc 72 depressiya xəstəsi olan kişilər 12 həftə ərzində Aralıq dənizlik diyetası qidalanması çərçivəsində qidalanma rejiminə keçirilib.

Bələ ki, onlara böyük porsiyalarda tərəvəz, paxla, çəvəz, qoz, yağlı balıq, balıq yağı və tam taxıl, mayasız çörək verilib. Digər kontrol qrup isə adi qaydada, özləri bildiyi kimi fast-food da daxil olmaqla qidalanıb.

Nəticədə Aralıq dənizi diyetasında olan kişilərdə depressiya əlamətlərinin azalması, bəzində itdiyi, yaxşı əhval simptomları müşahidə olunub.

"Yeməyin insanın əhvalına təsir etməsi barədə çox əsaslı sübutlar var. Məsələn, 90% serotonin hormonu bağırsaqlarda hasil olur. Ordakı mikrofloranı qidalandırmaq üçün onlara taxıl, lif, meyvə-tərəvəz lazımdır. Ona görə də belə tip dieta setoronin hasilini artırır. Depressiyadan əziyyət çəkən xəstələrin 30%-dən çoxu standart dərman müalicəsinə cavab vermir, heç bir yaxşılaşma olmur. Onların rasionu mütləq dəyişməlidir. Bu dietada depressiyada olan qadınlar, yaşlı insanlar üçün də keçərlidir".

TikTok videosu ona baha başa gəlib

Selenanı Heylini parodiya etməkdə ittiham etdilər, üzr istədi

Məşhur müğənni Selena Gomezin ötən gün paylaşdığı TikTok videosu ona baha başa gəlib.

Axşam.az xəbər verir ki, izləyicilər ifa-cını keçmiş sevgilisi Castin Biberin həyat yoldaşı, model Heyli Biberi parodiya etməkdə günahlandırılıb. Belə ki, onun Heyli kimi qasqlarını

çatması, jestlər etməsi, göz süzməsi paridiya kimi qiymətləndirilib. Bundan sonra Selena üzr istəyib və videonu siləcəyini bildirib:

"Dəqiq nəyi səhv etdiyim barədə heç bir fikrim yoxdur, amma buna görə üzr istəyirəm. Pis niyyətim yox idi. Video tezliklə silinəcək".

Qeyd edək ki, Castin Selena ilə ayrılıb Heyli ilə ailə qurduqdan sonra model dəfələrlə tənqidlərlə üzləşməli olub.

Bakıya qaranquş və şanapipik gəlmir

Əsas səbəbi pandemiya zamanı aparılan dərmanlamalardır

Son iki ildə Bakıya baharın müjdəçisi olan qaranquşlar gəlmir.

Bunu APA-ya açıqlamasında Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Quru Onurğalıları Laboratoriyasının aparıcı elmi işçisi, biologiya üzrə elmlər doktoru Tahir Kərimov bildirib. Tahir Kərimov deyib ki, son iki ildə qaranquşların Bakı şəhərinə gəlməməsinin əsas səbəbi pandemiya zamanı aparılan dərmanlamalardır. Məsələ ondadır ki, qaranquşlar əsasən ağcaqanadlarla qidalanan quşlardır, son illərdə isə paytaxtda demək olar ağcaqanadlar tamamilə yoxa çıxıb: "Son iki ildə koronavirus pandemiyası ilə bağlı Bakıda mütəmadi olaraq dərmanlama işləri aparılıb. Buna görə də Bakıda demək olar ki, ağcaqanadların kökü kəsilib. Quşların yaşayışı üçün əsas faktorlar yem mənbəyidir, pandemiya dövründə də dərmanlama işlərinin aparılması bu quşların dar qida arsenalını məhv etdi. Bu quşların qidalandığı ağcaqanadlar yoxdursa, deməli, o yerdə qaranquşlar da yoxdur".

Bioloq qaranquşların Bakıya gəlməməsinin digər səbəbinin isə iqlim dəyi-

şikliyi ilə əlaqədar ola biləcəyini deyib: "Hazırda iqlim dəyişikliyi ilə bağlı bir çox quş növlərinin yaşayış arealı şimala çəkilib. Güclü istiləşmə səbəbindən Azərbaycanca da bir neçə quş növü itirilmək üzrədir".

Tahir Kərimov qeyd edib ki, pandemiya ilə bağlı aparılan dərmanlamaya görə qaranquşlarla yanaşı, şanapipiklər də Bakıya gəlmir.

AMEA üzvü onu da əlavə edib ki, Azərbaycanın digər şəhər və rayonlarında da qaranquşların sayı azalsa da, bu il hansı ərəzilərə gəlib-gəlmədikləri ilə bağlı hələ ki, monitorinq aparılmayıb.